

super Magnificat

de **C**larer subinde qđ sit obscuris
simū illud . qđ est supmanifestissi/
mū . hoc ē ipse de^s . **C**ōstat autē il/
lud p̄bice traditiōi . qđ manifestissi/
ma nature . sic de^s et itelligētie sūt
occultissima nobis **V**eritas ē qđ
p̄bia nō cōsiderauit aut cōcessit re/
uelatiōes desup a p̄re lūinū . q̄les
ponit et in quib⁹ q̄i solis . innitiē
spūs xp̄ian⁹ . **V**oluit de^s efferre
nos ad supnaturalē et eternā vi/
tā . **D**edit p̄pterea legē et sacra/
mēta sua . sup naturā **I**ta vt vita
xp̄iani . magi p̄deat a miraculis
q̄ natura **M**ilitat hoc cōtra curi/
ositatez . oim naturalia scrutatiū
vel ex eis in viuēdo pendentū . sic
astrologorū nōnulli sūt et medi/
corū et alioz p̄ prudētiā suā . re/
gere rempublicaz existimatiuz . q̄/
les oēs deducit in stultū finē cre/
bro de^s . vt sciāt qz dñs ipse ē de^s
qđ regna mutat et tpa . **P**erspiciū
deniqz sit . qz alta sis mente cōtem/
plata . virgo brā . tu sup oēs illū
natric . et illūinata cū decursu mū
di labentis pegrinatiōes hoim .
sub stabili dei puidētia p̄spici/
ens cecinisti . **D**isp̄sit supbos mē/
te cordis sui . cōfirmās p̄ id qđ se/
quit **D**eposuit potētes de sede
et exaltauit hūiles .

Sequitur tractatus

: viñ per dīozagma seu dialo/
gū . partitiōes habens quattu
or **P**rima de depositiōe p̄ im/
pulsus demoniorum per notu

celo.

las . xliij .

Prima notula

Deposuit potētes de sede
Discipul⁹ **G**liatur psal
tes n̄ra cui⁹ dñs hūilita/
tem respexit . gliatur in hūiliū col
laudatione simul et exaltatione .
Ex abūdantia em̄ cordis hūilia/
ti . loquit^r . legerat qđ magna potē/
tia dei soli⁹ et ab hūilib⁹ honora
tur . **P**ropterea magnificat dñm
cū exultatiōe spūs qz sibi hūili fe
cit magna qui potēs est qz mia
eius a p̄genie in p̄genies timen/
tibus eū . **E**t qui sūt timētes deū
si nō hūiles⁹ **Q**uo cōtra . si ab hūi
lib⁹ honora^t . et time^t de^s . cōsequē
ē vt despiciat a supbis . **Q**uid p̄/
terea supest . nisi vt despicientes
supbi . disp̄gan^t et a sede depoi
nant^r qui sibi ipsis in dño poten
tes esse volūt **S**z hz questiōez
Qui sūt hi potētes⁹ **M**g^r **V**o/
lo prius agnoscas . quāta subtili/
tate . nota^t in hac psalterij cordu
la . duplex impulsus . **I**n^o in deoz
suz **D**eposuit . i . deorsum posuit . z
depulit **A**lter sursū euehit . et tra/
hit et impellit et exaltauit hūiles
Cōsonantia multiplex sup h̄ im/
pulsu duplici suppetit . **I**n^o deoz
sū et malo . sursum altero et bono
Audi de malo **I**mpuls⁹ euer⁹ sū
vt caderē **E**t itez **E**xpuls⁹ sunt
nec potuerūt stare **D**e helya ve/
ro dicebāt filij p̄phaz . **N**e forte
tulerit eū spūs dñi . et p̄lecerit eū

Tractatus

In vnū mōtū vel in vnā vallius
et de xpo scribit marc' q' expulit
eū spūs in desertū. In tñ impul-
sus vīguit añ pecm̄. q' spūs intelle-
ctualis ferret in deū nō violēt.
sed vltoneo voluntatis amoze
Sic trahi petebat q' dicebat Tra-
he me p' te. Et xps Nemo p't ad
me venire nisi p'r qui me misit tra-
gerit eū. Peccauit lucifer. ortus ē
alter impulsus vsqz ad abyssum.
Nō dicit' ē diabol' q' deorsū flu-
ens. Seducti sūt et seductorē imi-
tati sūt p'mi parētes. in peccādo.
fact' est par impuls' in cadendo.
nec poterant stare p'ria virtute.
Sed dñs fecit potētiam suam in
brachio suo. Ipse misert' est et fe-
cit hūiles vt exaltarent fierent qz
sublimes. Discipuls' Ne ve pccō-
rib' ab impulsu male q'sito. q' sūt
hic potētes. q's maria p'intellexit
An demones isti! Mg' Loq'f
ad Job dñs de diabolo sub me-
taphora behemoth. q' nō ē ptās
sup terrā q' ei possit opari. qui ne-
dum supb'. sed rex est sup oēs fili-
os supbie. Qui testante aplo ex-
tollit sup omē qd' dicit' de' de quo
p'p'ha supbie sue vocem expmēs.
Ascendaz sup astra celi. exalta-
bo solū meū. sedebo in mōte te-
stamenti. Sequitur Et ero filis altis-
simo. Fuerūt qui opinarentur
lucifery. inuidisse altissimo filio. et ei
qualitatē ei' affectasse. Et qz p'p'f
filii. tēpestas aduenerat mortis
ex inuidia diaboli. in orbez trap

viq.

dirit in secreto trinitatis consilio.
Si p'p'f me orta ē misere me in maē
fiam hō passibilis. oib' fluctibus
tentationū exposit'. et cessabit tē-
pestas. Videf huic pōni. text' al-
ludē cantici. Cū em dixisset ma-
ria de deo. fecit mihi magna qui
potēs est. qz videlicz hūilitatē an-
cille sue respererat. rursū subluxit
de dispōsione locutura. Ifecit potē-
tiam. nec hic stetit. sed addidit in
brachio suo. Nouimus aut' q' ab
ysaia. fili' incarnat' et passus. ap-
pellat' ē brachiū dñi. Quis inq't
credidit auditui n'ro. aut brachiū
dñi cui reuelatū est. De quo seq't
vere lāguozes nrōs ipse tulit.
Discipul'. Concordare videt' hec
positio cū traditione doctoꝝ per
oia. Ponūt em q' per sūmaz hūi-
liatōez filij dei. superbia diaboli
deiecta est. qui q's fortis armat'
custodiebat atrii suū. Sed habz
oppositōez. qz lucifer nūqz vidit
intuitiue trinitatez. nec p' reuelati-
onem. videt' ei' cognitōem habu-
isse. sicut nec fidem. et min' vitam
eternam. q' est dicente xpo. vt co-
gnoscāt deū veꝝz. quē misit ihm
xpm. Sz nec casū p'sciuit suū. Po-
lisset em penaliter sine culpa. No-
lo tñ otētionib' deseruire. abun-
det qlibet in sensu suo. Satis est
ad rē nrām. q' diabol' voluit eē
filiis altissimo. qz sibi suā beatitu-
nez. a p'p'hs virib' expetebat. nul-
li q'rens. aut ferens esse subiectus.
Hinc euenit illud xpi. Videbam

Super Magnificat

sathanam tanq̄ fulgur. de celo
cadētē. Sic finis ad alta leuatis ē
ruere dū hūiles exaltant. **Sunt**
q̄stiones alie plimoz. vt cur deus
creauit. q̄ casuz nouerat. Cur nō
apposuit vt redimēt eū sic hoīem
p̄ lapsū erexit. et talia q̄ abūde
tractata sunt p̄ doctores. Hec tñ
oib̄ curiosis. et potentib̄ apud
semet ipsos. nulla poterit sati. esse.
vt investigare sufficiāt sēsū dñi. Nī
si p̄ fidei hūilitatez se captiuent
obtundēt et reuerberabit pot̄
ex lūine rationū. suus visus. Cre
dant de dño optimo. et sapientis
simo q̄ bene oīa fecit. Alioquin
de opib̄ nullā poterint inuenire
rōem. **Mḡ. Sobrie vsulis Sa**
lubri est nobis intendē. ne depo
nat nos dñs de sede. sed exaltet
hūiles. contra potent. insidias et
impulsus. aduersus quem est nob̄
colluctatio. qz assidue circuit que/
rens que deuoret. Sit deinceps
iḡ si placet. collocutio n̄ra. cōtra
tētationes inimici. cui noīa mille
mille nocēt artes. **Disc̄. Lau**
do p̄positum. Mḡ. Plus lauda
bis. si recogitaueris p̄cipuā hāc
esse sibi artē celare suas artes.
Discipulus. Quo pacto. Mḡ.
Tollere satagit ante oīa nr̄os o
culos. ne credam̄ v̄llos esse de/
mones. aut v̄llos a demonibus
tētationū impuls̄ violentos im/
mitti. Scit q̄ p̄niciosior ē occult̄
noster inimic̄. Nihil insup̄ piculo
p̄rimi. q̄ suū nescire nec credere

cylo

piculū. Aut si forte habitualr cre
ditū est. actualiter id nec attendit
nec timet. Male dormitur inter la
trones. Cecatis oculis q̄d nisi pa
teat in foueam lapsus. **At cōtra.**
Frustra iacit rete añ oculos pen
natoz. Discipul̄. Imo iacitur
aliqui vt terreant̄ sonoz impulsu
b̄ et territi captant̄. Hec alta dei
monū fraus ē. si viderint se vi
deri p̄ oculos fidei aggrauant.
piculū. spem euasōis intercludūt
falloz. si nō conabat̄ sathan sic il
ludere. sic tenere. Anthoniū cū ei
totū mūdūz. laq̄is plenū ostēdit
Qui territus et suspīrans ait ad
dñm. quis hos euadet. Scis q̄le
rñsum accepit. Mḡ. Hūilitas
Discipul̄. Cōsonat psalmista.
Custodiens puulos dñs. hūilia
tus sū et liberauit me. Euadūt pi
sciculi. p̄ rimulas retis dum ma
gni retinent̄ inclusi. Et in quo
potissime vsitat̄ hūilitas. Idi
m̄ em̄ plimos. p̄ nimiaz p̄ditos
hūiliatiōem quales pusillanimes
q̄les desperātes. quales tedio vi
te se necātes. Mḡ. Certum tene
et nullatenus dubites. nullū pe
rrire diabolo impellente. nisi p̄ri
posuerit in eo pedē supbie. Idit
hoc. qui orabat. Nō veniat mihi
pes supbie. et man̄ p̄cōzoris non
moueat me. Ibi ceciderunt om̄es
q̄ opantur iniquitatem. Fūt ergo
duoz principum vexilla. duo di
stinctiua. hūilitas et supbia. Hūi
litas dei et supbia diaboli. Sunt

Tractatus

impulsus duo. deorsū et sursum.
Quid hūil^o cruce xpi. **Q**uid arro
gāt^o supbia diaboli. qui extollit
sup omne qd̄ d̄r deus. ⁊ vt deus
et plus q̄ deus satagit adorari.
hinc oia reperit machinamēta
p̄ ydolatrias. per magos. sortile/
gos et maleficos. **D**iscipulus.
Fuerit hec arrogātia p̄ diabolu
sp̄ intēta. multos tñ decipit non
supbos. quales aliq̄s notauim^o
Mḡ. Inueniat in oib^o p̄ditis
supbiāz dñatam. Nōne initiū su/
perbie est apostatate a deo. Apo/
statat ois q̄ non credit. q̄ despe/
rat. qui suū p̄ oibus iudiciū ante/
ponit. q̄ p̄riā nō dñi volūtatē
implere satagit qui iusticie dei nō
vult esse subiect^o. sed p̄riāz statu/
ere. Sic cayn desperās maior est
in q̄t iniquitas mea q̄ vt veniam
merear. Certe maior est o cayn.
iniquitas tua q̄ meritū tuū ex te.
sed non maior q̄ dei misericor/
dia. si eidez subiecēs te. **J**udas p̄/
us in tenebris sathane nimis au/
dar. postmodū tenebris a corde
remotis per astutiāz diaboli. fa/
ctus ē pusillanimis supra moduz
ad nudū p̄spectū. horrendissimi
sceleris sui. Cecidit inde a se per
desperatiōem. et sub se p̄ dānati/
onem. sed nō adiecit vt ad venie/
petitiōem assurgeret de p̄c̄o qd̄
ore d̄fitebat. qd̄ detestabat ope
pecunia restituta. **D**iscipulus.
Hozreo tot^o dū versutias diabo/
li. recogito. dū terribilis de^o aspi

viq.

citur in d̄filijs sup filios hoim. dū
iudicia sua abyssus multa. dum
oia respicio fieri peccatorib^o ad
muscipulā. laqueū et rutnā. **C**adit
iustus et resurgit. cadit alter nec
dñs supponit mansi suā. **M**ḡ.
Sz nō min^o mirabilis ē misericor/
dia dei sup hūiles. **I**lludit draco
ni isti behemoth sicut aui. **P**uer
aut emanuel tenet ipm laq̄is. **S**i/
niē aliq̄n p̄cedere ad impulsione
electoz. gaudz erumpere. Porro
dū excedit. p̄tin^o reuocat. facit
ta de^o cum tentatiōe p̄uentū nec
sinit tentari supra id qd̄ possum^o
Possum^o. intellige. nō in n̄a. sed
sui fiducia. **D**iscipulus. **P**utas
ne sathan iste posuerit inimicia
rū suaz laqueos oīra mulierem
nrām. virginez purissimā q̄ a sexu
mulier nō a corruptione d̄r. s̄lt̄ a
fecūditate et venustate. **M**ḡ.
Puto nanqz cantātem vt audi/
uit. **M**agnificat aia mea dñm. mi/
rat^o cām gaudij pariter et exulta/
tionis. credit arrogātem. cum
s̄intulit. **E**cce ei ex b̄ btāz me dī
cēt. oēs generatiōes. **J**urit applau/
sum suū demon. impulit ab extra
quali blādiens. vt eleuatam mari
am vehemēt^o allideret. **S**ed illu/
sus est ⁊ elusus ab hūilitate marie
valid^o q̄ repulsus. **S**ed repulsus
ad alteraz se ouertit astutiā. sub/
inferens. **Q**ūta facta es. btā p̄
oēs generatiōes. q̄ talis existis ⁊
tanta. **T**u supbiā hūilitate. vi/
cisti. rara p̄sus honorata. **E**uge

Super Magnificat

euge. qz digne beata. quia digne
laudanda p oēs generatōes es
inuenta. **C**ul' insidias subdolas.
intelligēs maria. blādiētem mor
repulit vt aduersātez **E**uertantē
Inquit retrosum et erubescāt. qui
dicūt. mihi euge euge. **D**iscipu
lus **E**quissime deus. quid hic noi
bis erit tutū **D**icitur in prosa cū
nec ipsa vel virtutū tuta sit victo
ria **O** mōstrū horrendū ingens
supbia. q̄ nunc a suo extrario. nūc
a vento solo. nunc a ppria morte
nephariā trahit. originem. **S**o
quale p̄stabitur effugiūz si tam a
dextris impugnat q̄ a sinistris?
Si viuit si moritur. semp seuit sēp
impellit sp̄ euertit vt cadam.
Mgr **A**ccipe consiliū **I**mpulsus
cadeqz vide ne steteris in te **J**acta
te cū nouissimo virorum in nouis
simo loco. **S**ecurus eris. quia sus
cipiet te. **H**oc erit altissimum re
fugium tuūz. **N**on accedet ad te
malum si habitaueris in adiuto
rio altissimi. non in te. non in me
ritis tuis. non in industrijs. non
in timore malorum tuorum. dicēs
dño. **S**usceptor meus es tu. exul
tabis te liberatum a laqueo ve
nantium. **E**terum pullicul' esto
sub alis sue miserationis. nō time
bis ab hoc rapace miluo. **T**e pu
pillum et viduam animam tuam
te mansuetum. constitue. **E**rede
psalmis suscipiet te **S**tatuēt te in
sublimi protectionis sue throno.

.celos.

faciens etiam hic et nūc sedere
te in celestibus. quia conuersatio
in celis est. dū speras in eo impul
sus impulsu vincez. **C**antabis et
dices **D**eposuit potentes de sede
In me ponere. et super me et affe
ctiones meas. exaltauit hūiles.
quia gloriā precedit hūilitas
Discipulus **S**pectiosa sūt que
loqueris et deuota. sed qua pote
rit ratione homo iustus sibi bene
consciū de virtutibus iudicare
se virtutes non habere. **M**agi
ster **V**irtutes vere non sunt nisi
quas gratie gratificantis radice
profert. viuificat. fouet et robo
rat. quia non habet aliquid viri
ditatis ramus boni operis. nisi
maneat in radice charitatis. **N**e
scit autem homo an amore di
gnus sit gratificante. quare ne
scit se veras virtutes habere
Discipulus **S**cit nihilominus
gratias se plurimas a domino
recepisse in bonis. vel fortune vel
nature. vel anime. **Q**uid super i
stis dicet deo? **M**agister **T**ri
qz **C**onfitebitur domino. grati
as aget benefactori suo **D**iscu
pul' **L**ego pharizeū in euāgelio
grās agentē. qz nō erat iniustus
adulter raptor. **J**eiunabat bis
in sabbato decimas dabat. **R**e
cessit tamen iniustificatus in do
muz suam. potensqz in regratia
tione sua deiectus est. dum publi
canus hūilis exaltatus. **M**gr.

tractatus viij

Intende diligē et inuenies laqueos inimici superseminatos in vjs pharize. **A**mbulabat iter rectū gr̄az actiōis. **Q**uid em̄ gratitudine recti esse potest. q̄o puer si ingratitudine. **P**osuit iuxta b iter quo pharize ambulabat laqueū arrogantie: q̄ oprehen^o corruit in foueā cōtēpt^o ceteroz. **I**n otēptuz noiatiū astantis et penitent. publicani. **R**equicia hec est demonū. oia statim pariter depuare. **S**ufficit eis vel vn^o aditus ad pniciez. **S**ciūt bonū ostitui ex circūstātijs oib^o bonis. malū vero sibi sufficit ad reatum. si vel in vno peccauerit. **D**iscipul^o Pharizeus iste bene dotat^o in gratijs dei cōsiderare q̄o habuit. **M**gr̄ **P**rimo illd. **Q**uid habes q̄d nō accepisti. et hoc. videt fecisse gratias agens deo. **S**ecdo dicet. **S**i accepisti. q̄o gl̄iaris q̄i non accepis. **E**t si putabat obseruare mētiebat iniquitas sibi. **Q**uare. **Q**uia primos otēnebat non hñtes. **J**udicabat alienū seruū publicanuz q̄ dño suo iā iustificatus astabat. **D**edit dñs aplis formā. q̄o ageret in articulo tali. **N**on inqt vos me elegistis. ne gl̄emini q̄i ex vobis. sed ego elegi vos. ne sitis in grati quasi nō acceperit. et posui vos vt eat et fructū afferatis. ne torpeatis ocio. grām dei in vacuum recipientes. et fructus vester maneat. quatin^o pseuerantia coronetur. **D**iscipul^o **I**facile talia

De impulsibus

dicim^o. facile nos in verbis defici m^o. **S**z o prauū cor hois et seruabile. **Q**uis cognoscer illos occultissimos in cordis sinib^o sathane laq̄os. et vehemētes ipullus. q̄s euadet. **M**gr̄. **P**aulo añ r̄idebas ex oraculo. **A**nthonij. hūilitas. **D**iscipul^o. **Q**uid q̄ hūiles etiā in arrogantia meri volum^o iudicari. **M**gr̄. **H**ec est palma supbie. videri vult hūilis ne vilescat. **C**ōfite^r se aliqui peccasse. vmo pl^o peccasse q̄ fecerit aut sibi cōsci^o sit. **Q**uare b. **Q**uia querit in pccō laudē iusticie. dū audit a sapiente. **J**ust^o in principio accusator est sui. **D**iscipul^o. **M**ach. q̄l hec pnicies q̄ stulta gl̄ario filij hoim vsqz quo graui corde. vt q̄o diligitis mendaciū. **Q**uale dabit inter ista cōsiliū. **M**agister **C**ōsulit beda cōtrariū ad pharizei h̄ba modū. **D**e^o ignosce mihi pccōri. qz nō sū sic ceteri hominū. **I**nnocētes. castitate pollentes orōi istātes. sobrie iustez pie viuētes in h̄ seculo. fruct^o dignos penitentie facientes. sicut etiāz h̄ publicanus sicut hec meretrix. de qualib^o iurat veritas. q̄ pcedent in regno dei pharizeos. **N**ō ieiuno. non decimas do. **S**i aliquid boni facio. illud qua distictione iudicetur ignoro aut quo sine t̄mine. **D**iscipul^o. **T**ot^o in tremiscit in me spiritus meus. dum hoc vltimū maxie recognosco. quia nescit homo finem suuz.

Super Magnificat

Quia ve etiā laudabili vite ho/
minū dī augl. p mfe flens. si fmo
ra mīa iudicet. Non aut ex meri/
tis dat gfa. alioqn iā nō eēt gra
tuita nec gfa. Profecto si aliq̄ de
bet hūilitatez parere cōsideratio.
hec vltima debet. qz q̄ dīstrīctōe
iudicet vita nra. et quo sine emie/
tur. ignoram? **Mḡ** Recte sētis
S3 tñ hic insidiari hic impellere
nō desinit inimic⁹. Testes accipe
multas hereses. ex his diuine grē
laudib⁹ ortas et velut aduersas
Dixerūt aliq̄. si totum diuine grē
tribuim⁹. nra quid agūt opera?
Bene male fecerim⁹. soli q̄s susce
perit gfa saluabunt. **Mox** alioz
est. boni nō est nisi bona tribuere.
Nō fecit de⁹ hoies precipue fide
les suos. vt dānent. **Benignus** ē
nō crudelis. q̄ in poitione hoim
delectet **Tollit** sathan pīnde se/
men bonū a terra cordis nri. p/
turbat. aut suffocat in ortu vel
dum fructus habend⁹ esset exter
minat. **Discipul⁹** Hereticos in/
numerabiles nō inficior a satha/
na circūuentos. Porro sermonē
habeto de xpianis fidelibus.
Mḡ **O** si cordis secreta. lincets
vt dicūt oculis penetrare fas ha
beres q̄t peiores heu introas⁹ he/
reticos sub velamine xpianitatē.
inuentres. **Atq̄** nolo te curiosum
scrutatozē esse vite aliene. sp me/
miner. p̄conij charitatē. qz nō co/
gitat malū. **Mox** est xpi **Et** quid

i celossj .

eogitat. mala in cordib⁹ vestris?
Discipul⁹ Quo pacto possum
ista nō cogitaē. q̄ experētia palā
facit? **Mḡ** **Fuge** q̄ntuz potes
expientiam. tecū habita. te cogi/
ta te circūspice. clausos in alienis
scelerib⁹. apertissimos in tuis ocu
los habe. **Quid** nō est vt alienis
sordib⁹. cor tuū inquines. aut im/
pleas suspicionibus maliuolis et
impuris? **Discipulus** . Homo
sum. fratres et p̄imos q̄ ratōe
possum non curare. quo pacto non
lugere euz lugentibus cum infir
mātib⁹ non infirmari? **Mḡ**
Crede iam hic latet laque⁹ satha
ne multiplex. vix extricabilis. tan
q̄z deo ali laborint⁹. quasi negoci
um pambulās in tenebris. 7 vñ
veniat aut quo tendat vix depre
hensibile. **Donatur** interim silenti
um de beneficiat. et officiat. in re
publica de p̄sidib⁹ alioz q̄rū cu
ra vel ingesta. vel arrepta. vel sus
cepta ē. **Loq̄mur** de homie sic li
bero. q̄ soli deo et sibi viuere q̄rte
q̄ n̄ hz hoies ipositos sup caput
suū. quē punitio p̄coz nō vrget
vt intēdat eis **Cui** cōuenit illud
attendē. q̄d ad te de his qui fo
ris sūt iudicare **Portabit** on⁹ suū
vnusq̄sqz. vaca tibi. tueqz saluti.
Ecce tales multos cōtinet ecclia
p̄cipue in religionib⁹ qui deposu
isse se credūt curā oim. Ita vt nec
sui ipsorū retinuerint. **Attendat**
oro quilibet taliz fili accedens

tractatus viij

ad seruitutē dei. Ita in timoreq; p̄
para cor tui ad tētatiōem. **T**ps
quippe nō deerit. nā impulsus eti
am in ista re frequēter. quā potif
simū vitare debueras. **D**iscipu
lus **Q**ue ē res ista? **M**gr Nimi
rū quā dixim⁹ de alioꝝ iudicio.
Cogitāt malū gaudēt sup iniqui
tate. et si nō faciēda. tñ audiēda
Vidēt curiositatē. aspectu stradi
tiones nedū ciuitatē. sed regnoꝝ
In tūc de bellis. de titul regnāt/
um p̄mos oīm rez mot⁹ accipiūt
Carissimā. et in familiaritatē re
cipiūt sibi famā. monstrū horren
dū ingens. qđ sua per mendacia
crescit. qđ magnas fritat vrbes.
sp et auditis / aliqđ noui adifici
auctoz **D**eniq; sic cupiūt oia co
gitare. qđ de oibus fuerint rōem
reddituri. **J**ubent a petro. solici
tudinē oēm et curā suā. in deū p/
ficere **I**psi vero curā oīm suscipi
unt **D**iscipul⁹ **N**unqđ nō audi
re talia p̄t. qđ nō audiētes? **A**u
diūt vt sibi cōsulāt vt vilescat mū
d⁹ cū p̄turbatiōib⁹ suis. vt patri
am celestē desiderēt vt p̄ afflictis
deuot⁹ intercedāt apud deū:
Mgr **I**nducis perizomata puri
entis ficulnec. qđ nō nuditatis sue
pudenda tegē putāt. qđ nō meli⁹
in pace colat et ore de⁹ in animi
collectione. nō in dispsione quam
nēario rumoresq; fabulatōes nō
vt lex tua dñe causant nutriuntq;
augēt **I**hinc incerte fluctuationes

De impulsibus

impulsue cordis. **I**hinc mō gau
dia vana. timores solliciti. false
spes. odia ludus p̄talitates **E**t
terminiū postremo toti⁹ vnitatis
ad deū. quā pro pte optima sibi
elegisse. blādiūt **I**taq; duas ci
uitates cōstituūt duo amores Ci
uitatē dei. amor vniēs. ciuitatem
babilonis. amor disp̄gens **S**ēti
et hec q̄squis attendē p̄fūdi⁹ co
gnouēt. qđ cōuersio ad creaturas
disp̄git de se cor in vana. **C**olli
git aut et vnit. sola in deū cōuer
sio **R**elinq̄t illa p⁹ se tristitiā. ista
cōsolatiōem **D**eniq; satis erit im
pulsori etiā si cetera scelerū dāna
nō afferrēt. t̄p̄is cōsūptio ih̄ec vi
ctozia. hic triūphus su⁹ ingens
Discipul⁹ **Q**uid qđ in talib⁹ con
tra tediū animi cōsolatiōes q̄rūt
Mgr **Q**uerūt. sed inueniūt p̄ refe
ctiōe defectiōē. **I**taq; dulcedo
fallax. et scalpens aurīū purigini
nē. abit celeriter fixus acule⁹. p̄u
git acrius miscēt se vltro rixis
alienis. **P**ares sunt tenentib⁹ ca
nem. vel lupum auribus quorum
morsus vix vel nunq; effugiunt.
Nihil ad sanationem animi flu
ctuantis. plus aduersum q̄ se in
talibus oblectare. qui nunq; ani
mi suauitate sicut nec sanctitate
gaudebuūt. **E**t quid opera
tur hec omnia nisi superbia men
tis que spreto vero bono. que
rit i infimis delectari. vult q̄erē p̄
in q̄tudinē possidē **Q**uod si sēsēt

Super Magnificae

potēs calūniator xp̄ianoꝝ. q̄lem loq̄mur rumores. fugere. curare se ip̄m solite putas req̄sceset. In puluere sufflabit alioꝝ sum. sed tñ ad deorsū. Conabit̄ vt fiat solitari⁹ agrestis. inciuilis. austerus suis. sibi tristis. oib⁹ odiosus aut inutilis. loquēda tacebit indiscrep̄. tacenda loquet̄. Quar⁹ vtilis. Prim⁹ ad ofessidēs audiēdas i done⁹ ad omotiōes secretas aut publicas. Fugiet oīa velut a facie colubri secū rabiosa silētia rodit. Nñ sub regula posuit q̄dam. Dū fugiūt stulti vicia. in contraria ruit. Nec iā currūt. s̄ impulsū rapiunt. s̄ rapti p̄cipitant. Absorbet eos p̄fundū et vere q̄d nō h̄z remediū. si vigeat sup̄ eos pute⁹ os suū descēdent in eternū. qz superbia eoz q̄ te oderūt ascendit sēp̄.

Discipul⁹. **C**eludis in vnū cōtraria. ascensū et descensū. **M**agister. **A**scens⁹ sup̄bie. descēsus i. sic gr̄e descēso. exaltatio sublimissima reputat̄. Qd̄ em̄ altū ē ap̄d hoies. abominatio ē apud deuz. **D**icta sūt multa sup̄ multis impulsū b⁹. qua rōe. q̄ ve possent iudicio secerni bon⁹ impulsus. mal⁹. **H**ec breuis ē distinctio. **S**eorsū deoz sum depositio de sede q̄etis. exaltatio ad sedez pacis dicta ē. **A**ltera vnitio et disp̄sio noietur. **T**ertia delectio et susceptio noietur. **Q**uarta rēitudo et curuitas. ad datur. q̄nta facietas et inanitas vocari p̄t. **S**exta exultatio mē

celix.

ris et desolatio. **D**iscipul⁹. **Q**uō p̄t hec fieri cuz reproboꝝ multi gaudeant. iusti lugubrē trahunt vitā. **M**ḡ. **I**ntra in scūarium dei. vt intelligas in nouissimis eozū. **S**i videris stultū fixa radice. **V**ide simul et exitū. **M**aledices pulcritudini ei⁹ statim. qz ducunt in bonis dies suos. et in puncto ad inferna descendunt. **A**t vero. qz nō attendūt ista filij hoim. ipsi absqz timore p̄petrāt mala. qm̄ uis timida semp̄ sit malicia. secura vero mens. q̄si iuge cōuiuium.

Nō est aut̄ vnitas. nisi in vno et solido. eternoqz bono. **P**ellitur et impellit vnita mens. sed remota manet disp̄sa velut arūdo ventis agitata. non subsistit. corrūit tādē. q̄ fit illi⁹ ruina magna. **I**mpellit vicissitudine miserabili. nūc contra deum p̄ presūptionez. per impietatem p̄ desperationem. per infidelitatez. **N**unc contra se per dissolutionem cordis. per debilitatem corporis. per eneruatiōez virtutis per consūptionem temporis. **D**eniqz contra proximum per errorum inductionem. per pudoris exterminationem. per rancoris contētionem. per fauoris denegationem.

Discipul⁹. **L**atissimos. impulsuum malignorum notos impetus generales. particularis enarratio. v̄l enumeratio plus doceret. **M**agister. **I**nfinītū tradit **A**ristoteles incognituz eē. nec numerari p̄t. **C**ircūstantie

tractatus viij

vero particulares impulsuū sūt in finite q̄z p̄terea, q̄ nō se sp̄ conti nuo manifestāt. latet exit⁹. deficiunt aliqñ pl⁹ q̄z sentiat̄. Notauit psalmista sp̄es septez impulsuum. **Un⁹** ē timor nocturn⁹. et hic ob scur⁹. **Ali⁹** subit⁹ sagitta volās in die. **Terti⁹** perplex⁹ et inuolut⁹ negotiū pambulans in tenebris. **Quart⁹** importun⁹. **Quint⁹** violētus. q̄ pariter exēit ab incurso. sextus ē a demonio meridiano. q̄ se in angelū lucis trāfiguratur. septim⁹ ē a diuinoz curioso scruti nio. sup filios hoim q̄ pereūt oēs a sinistris. cadēt a latere suo mil le. q̄ videbant̄ p̄fectiores. et decē milia a dextris tuis omnes fide si gnati. **U**horrend⁹ nimis ē. h̄ impulsus. **E**cce dū hic viuim⁹ nauigam⁹ velut in mari magno fluctu antiuz cogitationū. **O** q̄z sepe suscitāt et inhorret sp̄s p̄cellose tē tationis. p̄mittente deo. impellen te diabolo. **I**nuidet em̄ depositus iste. sublimandis ad sedē vñ cor ruit. **A**scendūt fluct⁹ interioris no stri maris ad celos p̄ p̄sūptionē. descendūt vsqz ad desperationis abyssos. **A**fflat ex aduerso. bon⁹ noster sp̄s. ponit p̄cellam nostri cordis in aurā. et silent fluct⁹ eius et deducit nos in portū n̄re vo luntatis. **D**iscipul⁹. Venit in re cordatiōem illud scriptū tuū per sex lectiones. vbi dictum ap̄li tra ctas. **I**n ipso viuim⁹. mouemur et sum⁹. **D**istinxiisti q̄ozuplicē. vi

De impulsibus

tam sp̄s. Porro de motu et sta tu nostro in deo p̄stolabant̄ aliq̄ sermōnem. **N**ūc aduenit occasio loqui de motib⁹ impulsū bono rū et maloꝝ. duz nunc impulsos et depulsos suscepit otremiscens morientū terra velut in quodam statiōis serene. **sinu** **M**ḡ **C**enti logiū accipies seorsū de impulsibus. **E**ras p̄terea dum suppetit hora q̄ nunc tarda est. p̄tima rur sus me loquēte. te auscultante de bonoꝝ contra maloꝝ angeloruz officio q̄etus accipies. **D**iscipu lus. **D**electabit auditio.

Sequitur secunda par

ticio de custo dia angeloruz et fallachis demonū p̄ notulas. l

O Eposuit potētes de sede ⁊ exaltauit hūil. **D**iscel. **I**n hoc heri stetimus. in hoc rur sus aduenio post impletū cano nice institutiōis officiū. **a**uditur⁹ te sicut es pollicit⁹ locuturū. **M**agister. **S**i p̄ potētes de sede depo sitos dignitat. intelligim⁹ aposta tas āgelos. **o**leq̄ns ē vt exaltati hūiles accipiant̄ āgeli boni. in se de felicitat. et n̄st̄ exaltati. **S**i ma lignitas inuida demonū. circuit ⁊ impellit hoies. ad ruinam viato res si per eos fiunt immissiones male. vult opposita charitas btō rū angeloz fieri. q̄d dicit̄ in psal mo. **I**mmittet angelos dñi in cir cuitu timentium eum. **A**d quid? **A**t eripiat eos. **h**z l̄ra hierony/

Super Magnificat

mi fm hebrei. **C**ircūdat angel^o
dñi in gyro timētes eū vt eruat e/
os. **A**udis circuitū malū . audis
et gyrū bonū immisiōem. s. bo/
nā et malaz **D**atur oibus ad ex
ercitiū circuit^o sathane q̄rentis vt
deuoret **C**ircūdat angel^o dñi in
gyro timētes eū vt adiuuet q̄ sal
uet. **E**xaltat demon ad ruīnaz qz
p supbiāz **E**xaltat angel^o bonus
ad gl̄iam. et ad vitā. qz p hūili
tatem **E**st nanq; exaltatio q̄ cau
sat hūiliatiōez h̄ vtraq; mala de/
primēs et dānans. **E**st optata ex
altatio hūilis . et hūiliatio exalti
tans. qz penitēs et saluās. **S**i bñ
te hūiliaueris bñ exaltaberis **S**i
te humiliaueris ad pñiaz. habes
veniaz et exaltaris ad gl̄iam.
Sūt hostiles nobis infidie. p de/
positos a sede. sunt excubie cele/
stes. p nobis plures **N**e timeam^o
Merent vt aliqui tradūt. ange
li suā quā iam hñt beatitudinem
ministrando hōibus. **E**rgaudēt
eis. certū est dū saluantur. **S**au
diū est angelis dei. testatur xp̄us
sup vno peccatore pñiam agen
te. quanto magl. super vno iusto
pñiam nō deserente. **V**exilluz sa
thane. cū p̄dito exercitu se desert
infidelis temeritas **C**ruce fidelis
seu crucis hūilitas vexillū est an
geli dñi qui circūdat in gyro ti/
mentes eum vt eruat eos **H**ec est
victoria que vincit mūdū teste dñi
lecto dñi fides nra. **P**etr^o quoq;
pnceps. vexillū **B** iubet erigi con

.cl.

tra diabolū. q̄ circuit q̄res quem
deuoret. cui resistite ait. fortes in
fide **S**ilis est apli. nō ignorantis
astutias sathane snia. sub meta/
phora scuti. **I**n oib^o ait sumētes
scutū fidei. in q̄ possitis oīa tela
nequissimi ignea extinguere **S**cu
tū istud nūquid nō est veritas fi/
dei de quo psalmista. **S**cuto cir/
cūdabit. te veritas ei^o. **S**equitur
mult^o effectus victorie p discursū
psalmi p totum. **I**nterrogauit
me pridez. virgo grandeuia pba/
tissime et deuotissime vice. nomie
Agnes. p̄p̄inqua q̄ndam. **U**rba
ni pape. v. **Q**d ē potissimū cōtra
diaboli tentatiōes subsidū? **P**uz
suspendere ego cogitabū^o rñsio
nem **I**psa subintulit mox. **C**ruce.
Suscepi p̄tin^o hāc voces. q̄si de
celo sonuisset. q̄ ita sonuerat **E**go
em̄ etiā atq; etiā. multis iā ānis
mecū reputās. oferēs insup cū a/
l̄ijs. nō inuenio cōpēdiōsi^o nō effi
caci^o antidotū. **Q**uare? **Q**uia nul
lū hūili^o. nullū isup arrogātie dia
boli magis aduersū. nullū qd ita
ipsū p̄strauerit **C**ruce signum
triūphale. clamat ecclesiastica p/
sa. **E**t in hymno. **O** cruce aue spes
vnica. **E**t iteruz ecclesia **E**cce cru
cem dñi fugite p̄tes aduerse. **E**t
apls **M**ihi absit gl̄ari. nisi i cruce
dñi nri ihu xp̄i. **S**ileo interim
de p̄batissimis miraculis qz no/
ta sūt satis **I**n ostātino **I**n era/
clio **I**n iustina **I**n x̄p̄oforo **I**n iu
deo cruce signato cū ceteris mlti.

tractatus vij

Suadet ob hinc hieronymus Eustochio ad oem gressu pingē crucis signū. Et Crisogon^o ad anastasiā carcere clausam. Tu aut ancilla xpi. trophēū crucis. tota mente ostringe. Accipiat breuis ars crucis. ad victoriā viciorum nō ad ppetratiōem maloz. quē in militarib⁹ insignijs gerūt aliq nō deuotione hūit. sed sacrilega tyrānide dnādi. Impellētis o anima xpiana. superba sapere vel q̄rere. crux apponat p̄tin^o. corde voce. vel opis signatiōe. Quid ei magl. est supbie inimicū. Inuidia vult obrepe. vir⁹ q̄ suū aīo spgē crux tyriaca fiet efficacissima. Crux oem ire vel rācoris amaritudinez dulcorabit. Crux reddet extra desiā strennuū. cōtra cupiditatez efficiet paupem spū. crux gule simul ⁊ luxurie febres acutifimas tēperabit. Una oim cōis ē ratio. qz pendens in ea crucifit pestes istas oēs. triūphās in corpe suo xps. hoc ē signū thau q̄ signatos angelus exēminator pcutere nō sinitur. saluat poti^o et p̄tegit. si tñ corde fidelī cruci isti oētlat. Alio q̄n mendax angelus et mendach pater arripit qd suū est. Sicut moyses exaltauit serpētem in deserto. sic exaltat^o ē filius hōis prudens vt serpēs. Curabātur a serpētib⁹ p̄cussi enei serpen-tis inspectores. Aspice serpentez hūc p̄ similitudine. sine veneno culpe. xpm pendentez in cruce fides

De sancta cruce.

ei^o a morib⁹ tentationū. ne te perimāt. liberabit. Hinc de luca ca/nit ecclia. q̄ crucis mortificatiōne fugit in suo corpe portauit. Hinc ap̄tus ait. xpo cōfixus sū cruce. Hinc Andreas let^o et alacer. i/bat ad cruce. Hinc rurs⁹ paul^o. nihil me iudicauī scire inē vos nisi. Im xpm et hunc crucifixum hec hūilitas sua fuit. hec exalta-tio. Et scdm mensurā hūilitatis dabit^o sublimitas exaltationis. Propterea tu cui⁹ hūilitatez p̄fūdiorem oib⁹ respexit dñs. Ergo beata merito gl̄iaris sup omnes in exaltatiōe tua. Molo tñ pu-tauerit aliquis lignū crucis. vt li-gnū est adorandū sicut nec ē ens diuinū et sūmum quo sit fructandū qd sit sup omnia diligendū. Sci-unt hec fideles. sciūt et phī oēs. Nihil hz lignū crucis diuinitatis etiā in qua pepēdit dñs. h̄ in cru-ce tāq̄ in signo. surgit fides nra ad dñm nrm. Im xpm deuz ve-rū qui salutem nrām operat^o est in ea. Sic de imaginū veneratio-ne. vetus habet doctoꝝ determi-natio sic per figuram. signū acci-pitur p̄ signato. vt nomen p̄ no-minato. imago pro imaginato. Dices forte mihi. nunquid nō in hoie. presertim in marie virgi-ne. verior et expressior est imago beatissime trinitatis? Sed et ipse demon. retinet hanc essentialē imaginem. Alinus proinde cui christus inedit cur nō adorat.

Super Magnificat

Rfideo primit' sub vna genera
li veritate. de re qualibz indistin/
cte. **N**on est aliq' res. qntūlibet
etiam vilis appareat. qn ex ei' cō
sideratione. possit anim' fidelis
eleuari ad magnificatiōem et o/
rationem dei. **R**atio qz a qua/
libet tanqz a signo p̄t a postero/
ri vestigari. vel inquiri maiestas
dei. sempiterna quoqz virt' eius
et diuinitas. ab alijs quidē clari'
ab alijs obscuri'. **P**orro min' hz
de piculo scāoali et ydolatrie te/
ste b̄tō dionysio. si noietur deus
infimis noibus creaturaz vilium
p̄ metaphoram et symbolū. qz si
fiat hoc de reb' dignitatez hnti/
b'. quales sūt angeli qles sūt ho/
mines rōe predicti. **Q**uis em̄ cre/
diderit. q' de' sit essentialr lapis
a d̄mis. **C**ōfūdē nihilomin' ydo/
latria. q̄cūqz fuerit circa creatu/
rā aliqm̄ seu de creatura. qz non
refert totū hoiez ad deū. sifēs in
auxilio creature. maxie dū hec. fa/
cē phibet. **V**irgo b̄ndicta s̄ā
ditatis p̄uilegia. hnt et hoies in
dignitatib' d̄stituti. q̄rū cōsidera/
tione p̄cipatiue solū. et p̄ analo/
giā dicuntē honorādi. sed sub deo
cui veraciter soli debet honor et
glia. **D**eniqz vitamus scandalum
vel irrifidē infidelium aut simplici
um. si coleret asin' sicut colit' crux.
Non em̄ eque faciliter honorē re/
ferrēt ad p̄otypū. i. ad signaturz
xpm̄. nec ad redēptionis n̄re my/
steriū. quēadmodum sit de cruce

cli.

Cruc hūilis mor vt in memoria
venerit anime fidelis. sit hoc vi/
su sit cogitatu sit auditu. qd ali/
ud sigt qd aliud p̄ signum seu si/
gnationem. intellectui rep̄tat qz
dñm n̄rm. **I**hm̄ xpm̄ in quo est sa/
lus vita et resurrectio n̄ra p̄ quez
saluati et liberati sum'. **H**ec ideo
d̄sonāt p̄posito n̄ro. qz vincē do/
cent nos de impulsoze n̄ro. **C**ruc
hūilis memoriter intellecta. libe/
ratiōez sigt. vitam et salutē. **I**psa
d̄solatōez. et ex d̄sequenti gliaz et
ultatiōez si grat' sit anim' opat'
Cruc hūilis hoiem collocat et re/
cūbere facit in nouissimo loco. q'
null' cogitari p̄t inferior qz no/
uissim' viroz p̄ndet in ea. **S**ic re/
cogitat'. credit'. sperat' et amat'
q' nos inuitauit dicet. **A**mice ascē
de supius et erit nobis glia. **C**ruc
sicut hūilat in p̄fundissimo loco
sic exaltat in sūmo. **N**ō em̄ mentif
n̄ra psaltes. **E**t exaltauit hūiles.
Glia crucis et exaltatio simul cū
exultatione. tanto verior est soli/
dior atqz iocūdior. qnto min' hz
de creaturaz vanitate. **G**loria
crucis sit in cōfirmatiōis sacra/
mento. et alijs mysterijs de oleo
simul et balsamo. qñqz de oleo so/
lo sed sacrato. vt qui cōsiderat pe/
nam in cruce d̄solef ex intima. spi/
ritusscī vndiōe. **G**lia crucis facit
insignē xp̄ianū. dū oleo leticie li/
nit ipm̄ ex noie. **E**st ei xps p̄ iterp̄
tatiōem vnd'. **R**eges aut' sacer/
dotes p̄phete et pugiles inungūt
.v. .i

Tractatus viij

puisco more. **G**lia crucis. nō cō
stāter retinet et predicat. si nō ad
crucis ignominiā. passiōez. et tole
rātiāz animus pparat. Nō ei na
tura opatur. vt duo fines prin
cipales et vltimi simul intendant
pserim cōtrarij. Quid aut vane
glie quid auaricie. qd libidini. pl
qz ipa crux repitur aduersū. Sūt
q sub noie xpianitat. arbitrant se
magnificare dñm. q crucifigūt in
se rursus filiū dei. et hñt ostentui
q gustauerūt verbū dei bonuz et
virtutes futuri secl. sed p aposta
sie supbiā plapsi sūt. qz impossi
bile p difficile dicit aplus est ruri
sus renouari ad pñiam. vel certe
sūtur hic renouatio baptismalis
quā cōstat iterari nō posse. **G**lie
tur frater humilis in exaltatione
sua p crucē. mores insup scdm no
men xpiani. vitamqz sponat. Sit
pma sit vltima sit tota laus tua.
O aia deuota. dic siml et pfitere
xpiana sum. Sic enī magnificas
dñm. **A**ccipe rurs^o **E**xaltatio cru
cis xpi tota mysterijs plena re
fulget. Est in ea lōgitudō. latitu
dō. sublimitas et pfundū. longi
tudo eternitat. Latitudo charita
tis. Sublimitas maiestat. Profū
dū sapientie iudicantis. **H**z crux
excelsa. simul et hūilis. mediū cui
sursū deorsū. dextrosū sinistrosū
diūgunē in h medio **J**hs tot^o ef
fluens et affluens misericordie vi
scerib^o **I**n si eidem. fide affixeris
tuā. radiabit sursū amor. dextroz

De impulsibus.

sum spes. sinistrosū timor. et de
orsum dolor. q sūt aie qttuoz pn
cipales affectiones. scdm qz. bñ
cōtpatas et ordinatas ē ois ar
monia spūalis. **V**ocat te sup his
traditio de cantid. **E**duer^o ad
crucē. pie mentis. oculis lacrimo
sis. inspicias extēsus in hoc ligno
sanctissimū corp^o **J**esu. sicut tym
panū vel citharaz. vñ ptulit vo
ces suas in symphonia diuinis
aurib^o gratissimas. **P**ro inimicis
primā. **A**d latronē scdam. fuit ad
mrem tertia. **A**d discipulum qtra
Ad prēm quinta. p se ipso sexta.
p osūmatōe redēptōis septima.
pro suo trāsitu octaua. **I**ta fact^o
obediens pñi vsqz ad mortēz de
dit fidelib^o suis. pfectū hūilis o
bedientie. nec non pietatis docu
mentū. **E**st aut hūiliatio p obe
dientiā exultatio. **T**riplex ē in ge
nere q sub arboze crucis exerceē
hūiliatio. pñialis. sacramentalis
supnaturalis. scdm tres stat^o **I**n
cipientū. **P**roficiētū et perfectō
rū. **S**uadet rex ipse dauid. dare
psalmū iocūdū cū cithara. **E**st
aut cithara penitētū q vertit in
luctū in psalterij solatiū. **T**radit
expositor vn^o. citharam qua da
uid adhuc pastor et psallēs corā
saul. expellebat ab eo. spm dñi ma
lum. p̄tendisse signū crucis. **J**ubet
apud pphetam. aia peccatrix su
mere citharā. et bene canē. **C**ant^o
iste puto lamētātōis ē pñialis de
quo psalmista. **C**ōfitebor tibi

super Magnificat

in cithara de^o meus. **I**te demuz
sonat psalterio iocundo interne
lericie. **I**te sub alio typo consonat
philomene modulis turtur. suspi
riū. **I**ta spūs noster verat^o ab an
gelo dñi malo. meli^o habz. **I**ta si
de poeticis aliq^o misceri placet
Orpheus furias mitigat inferna
les. i. furiosas suas passiones. q̄
quidē potētes nimis deponūtur
de sede cordis. et hūiles exaltan/
tur affectiōes pie mētis. **C**ōpone/
bat ad cithare modos pithago
ras. mot^o suos. ⁊ ad excitatiōez
p̄p̄bici spūs psaltē adhibuit heli/
zeus. **H**ec de crucis auxilio. cō
tra demonis impulsus generales
tātūdez dicta sūt. simul et angelo
rū p̄sidio. **C**etēz qz piculorum
pticulariū aiaduērsio pl^o horreē
et vitat. plus insup liberator im/
plorat. gratior deniqz sit mia
liberātis. expediēs iudicau. pt/
cularib^o mouendis intendere. nisi
tñ aliter celsueris frater. **D**isci/
pul^o. **I**mo. vere cupid^o et attent^o
sicut actenus auscultabo. q̄sqz
petiueris a me verbū. **M**gr̄ s̄sit
impulsus angelic^o virtuose. sapien
ter. ⁊ benigne. q̄tenus hūiles exal
tent. **N**e vero deposit^o iste de sede
diabol^o. deorsū fluēs sathanas
satagit hoies deponere violenē
fraudulēter. et maligne. **V**iolen/
tia cernit in obsessis. **F**raus vero
dñi spē bona. salubris et virtuosi
p̄siliū. quasi moralis p̄bus dolose
impellit. **P**aucos accipe modos

clit

ex innumeris. et vt sit aliq^o ordo
in non habentib^o ordinez. sed cō/
fusiōem babilonicaz. dicenda p
quaternaria seu p tetrades par
tiemur. **D**etestat^o q̄sqz supbiaz
patētem. sed. vt i deteriorē sub in/
uolucro fide hūilitat. p̄cipitet. **N**ā
est qui se nequiter hūiliat. **E**t rur/
sus ait sathanas. **N**oli hūilis esse
in sapiētia tua. q̄ten^o insipicēter ex
altet. **D**etestat^o p̄sūptionē. et ti/
morem laudat q̄ten^o ingerat ti/
moris scrupulos. vbi nō ē timor
vt ablata pace cordis. recedat i/
ste cui^o locus est in pace. **D**e/
testat^o inobediētiāz. vt p̄c̄i serui/
tutem. inducat. et afininā patiēti/
am que fert nō ferenda. q̄les no/
tabat ap̄lus esse corintheos. **F**e/
fellit innumeros nequā iste. q̄ sub
velamento obediētie. nephanda
p̄petrarūt. q̄i peccare nō possent
qz non h̄nt velle vel nolle iuxta
verbū suū. **D**etestatur supstiti/
ones q̄sqz manifestas. h̄ non oc/
cultas et obūbratas sanctis ob/
seruatiōibus. **I**n ieiun̄is. in virgi
nitate. in sanctis ordib^o. supstiti
ones impellit. **P**roinde. cur/suit
prima demonis vox ⁊ interroga
tio. **C**ur inquit p̄cepit vobis dñs
Uti^o frequētissime. cur isto / q̄te/
nus hoies in curiositat. noxie la/
q̄os cadant. **C**ur fecit deus ratio
nales creaturas. q̄s p̄sciebat fore
peccaturas et dānandas. **C**ur e/
as de^o tales nō cōdidit. q̄ peccatē
nō possent. **C**ur delectat^o in perdi

Tractatus viq

tionē viuentiū! Quod inde sibi lu-
crū crescit! Nunquā nō meli⁹ esset
vniuersis. si peccatis oib⁹ ablati.
remanerēt i solo decore virtutū!
Cur inouat aliquos et aliorū
miseret! **Cur** acceptio psonarū
reperitur apud ipm! **Cur** nō citius
venit ad hoies redimendos. q̄ le-
gē veterē quā dederat in sed⁹ et/
nū per aliam omutauit. **Cur** tot
absq̄ baptismo innocētes tot in
insulis sine legis auditu viuētes
tot qui saluarent si bonis doctri-
nis et societatis instruētes. peri-
re permittit et dimisit! **Scit** iste
nequā. q̄ pscrutator maiestatis
opprime a glia **Scit** hominē phi-
bituz. ne in plibus dei opibus fu-
erit curiosus. **Culpat** ypocrisim
sed vt hoies absq̄ honestate. ve-
lo. ppetrent mala. **Laudat** simpli-
cem cū verecūdia scā q̄ten⁹ ypo-
crisis fidiōes introducat **Culpat**
inuidiā q̄ benignitatē laudat. sed
vt malignitas impzoba nocenti-
um foueatur. **Culpat** econtrario
iniquitates altoz vt psonale odi-
um. cōtra fraternā charitatez sus-
citetur. **Culpat** iratos. sed vt ze-
lū scī abhiciat. **Laudat** zelū scī
quo preceps ira furiat. **Culpat**
inertiam. sed vt inquietudo plus
equo laboriosa fatiget. **Laudat**
quietem scām. sed vt in sterq̄liniū
torpentis inertie deficiat. **Osten-**
dit odibilez auariciā. et q̄ nihil
nequ⁹ q̄ amare pecuniam. sed vt
p̄digalitatez consumptione oim

De impulsibus.

cū rapinis introducat. **Pulcrā**
dicit et amabilem frugalitatē. vt
tenacitati locum paret. **Ostendit**
quātas gignit infirmitates gula
sed vt piculiosorem vacuitatem.
capitis et corpis absq̄ remedio
operet. **Laudat** oia sana cē sanis
et nihil esse reficiendū. q̄ cū gra-
tiāz actione accipit. vt a tpantia
fallax abducatur. **Ostendit** q̄ sedita
sit luxuria. q̄ vilis nec honore di-
gna. vt coniugioz iura otammet.
Laudat p̄lificationez **Imo** iubet
p̄ illud. crescite et multiplicamini
q̄tenus cōcubinātū. licere demon-
stret. **Ostendit** non esse iurādum
Sit inq̄t sermo vester. est ē. nō nō
vt detestet omne iuramentum **Pi-**
cit ex aduerso. **Qui** bene iurat. be-
ne credit. vt piuria v̄ otumeltas
nois dei multiplicet. **Circuit** iste
sathan terrā et pambulat eaz. vt
circūstantias oim osideret **Quis**
quid. vbi. quib⁹ auxilijs. cur quō
q̄. **Tendit** laqueos in q̄s impel-
lat mltos valde. vt si fuerit aliq̄s
ab vno liberat⁹. cadat i alterū **fa-**
cit ad hoc macharij narratio de
poculis. **Non** est semel vict⁹. ces-
sat sicut opinat⁹ ē **Origenes** Ita
q̄ osiderat dū circuit et obseruat
volētes placere deo **Videt** aptū
aliquē ad religionis ingressū **Im-**
pellit ad oppositū sic illudēs **Cur**
ciuilē vis deser ē ouersatōem. q̄m
homo natura. ciuile aial est. ho-
mines hoim gratia facti sūt vt se
mutuo iuuēt. sic pecora vt hoib⁹

super Magnificat

seruiat **N**e soli **C**ur nō poteris sub habitu sc̄ari. salutē tuā opari **S**ub vno abbate tuo xp̄o. gaudeas lege libertatis. quā dedit tibi deus. et emit xp̄s. **Q**uid pulchrius. quid eligibili? libertate? **C**ur tot et tales. vis subire obseruationes. et vota sup te inducere. qui nō sufficiis ad p̄cepta seruanda? **Q**uid sūt obligatiōes tot nisi laquei totidem ad transgressores **V**ide ne illaq̄at. verbis oris tui cadas **D**isplicet em̄ deo stultarū infidelis p̄missio **E**cce q̄t. quales in religionib⁹ defecerūt. q̄t ceciderūt. q̄t apostate retro abiecit **C**ur nō vis talentū tibi creditū. in his et in alijs gratijs multiplicare? **N**e quid p̄ditio hec esset in religiōis ingressu siue solitudine. **C**elat p̄ditus iste laqueos in secto. fit iste qui saluā⁹ fuerat in religiōe p̄ditus in seculari ouersatiōe. fit secularis. disingit vxori **H**eu q̄s illic laqueos tribulationū nō inuenit? **N**ascunt filij. alia cura si procar vxor. grauis magnifica. si sterilis. si feda. si lubrica. **O** q̄le sup̄plicij. **S**it de militia. aut de curialiū nūero. q̄t illic curis inuoluit. **P**rimū erit dulcis in experto cultura potētis amici. **E**xpert⁹ metu et inuidiā nō tolerabit. **S**it oportet assentator ad oia. fit miser. viuens. dormiēs. omedēs ad alterius arbitriū **S**it caustidic⁹ aut praetic⁹ in pb̄ica. fraudes mille spargent in praedicatione. **D**ū q̄rit di-

clit

ues fieri. incidet in desideria multa et laqueos. quib⁹ m̄gat in interitū **S**it beneficiat⁹ in eccl̄ia et celebs. cauendū sibi erit a retib⁹ symonie a negligentia seruitij. a luxuria. ab inerti ouersatiōe. a dilapidatione bonoz eccl̄ie **C**ircuit et considerat sathan iste altez quē et instabilitate pp̄ria vel infirmitate cognoscit. ad religiōis aut solitudinis vitā ineptū **V**ide aut quāta sit religiōis. quāta solitudinis p̄fectio. vacare soli deo. salutem suaz opari. **Q**uid p̄dest hōi si vniuersū mūduz lucrez. sic deo sue detrimentū patiat. **V**ide q̄ntū tot⁹ mundus in maligno posit⁹ est. q̄z breuis vita. q̄z mors incerta que tormēta inferni. q̄ gaudia paradisi? **V**ide ne p̄crastines. ne oīlia multoz p̄fertim domesticoz et seculariū q̄ras **I**nimici hōis domestici ei⁹. et aialis hō nō p̄cipit. q̄ dei sūt. **R**es certa est **D**e solis incertis habendū ē cōsiliū **D**icere q̄ religiōis status nō sit p̄fectior heresis est **M**agna vero stulticia est nolle esse p̄fectū **Q**uid hesitas. quid tergiversaris **V**ocat te de⁹ per inspirationes istas. quid in te stas et nō stas? profice te in eum. et ipse te suscipiet et neq̄ deseret iam susceptum **V**ide nunc pauper homuntio dum cōpungeri. corde. fac votū deo celi. firmet te iuramentuz. **F**elix nēitas que ducit in melius. **S**ciueris opus cū voto deo esse acceptabi

Tractatus viij

lius. **D**at totam arborē voluntatis tue cū fructibus suis deo tuo **D**eniq; qui propositum tuū istō sc̄m diuerteret a te reus esset vt dō se redderet in religione loco tui. **S**ilet iste nequaz q̄ ad religionis introitum oportet attendere nedum bonitatem religionis in se. sed alias circūstantias maxie duas. Quarū vna se tenet ex parte religiosorum. si perfecte regulam seruant. Altera ex parte sui ipsius si iuxta parabolam christi dum inchoat poterit consummare. **S**cilicet s̄m rationis consiliuz res tam grandis aggredienda ē quam postmodū mutare non licet. **N**on tamen sequendi sunt viriles impetus. aut motus deuotionum quales habere possunt pueri aut puelle. q̄nq; plus ex instantie vicio. vel melancolie. q̄ gratie certo instinctu potius aliquid. qualiter modo ex astuto demonis impulsu. q̄ certe deuotionis afflatu. **S**ilet. qm̄ media sūt moderāda s̄m virtutē. tam agentis q̄ patientis. **N**ec poterat dauid cum armis saul egredi cōtra golyam. **N**on p̄nt symee cum botis latioribus quas in fraudē eis derelictis accipiunt. incedere. **S**ilet onera religionis. cum moribus inhabitantiuz. **D**at bene sentire de omnibus. neminez iudicare spes adicit q̄nq; magnas q̄ proficiet alijs sua eruditio. suū consilium. qz litteras nouit. qz prudens

De impulsibus.

est in agendis. **D**eniq; dabit exemplū reliquis de seculo. vt ita faciāt quēadmodū et fecit. et seculū derelinquāt. **Q**uid? **T**andem voto se cōstringit. deserit habita beneficia. dat sua paupibus. **N**ia sibi vnica religionis relicta est. **C**aptus est ait insultans demon. **E**uge euge. **J**am nō est silendū. **J**am in odium religionis. exaggeranda sunt oīa. **A**periendi sūt oculi. discrimina reuelāda. murmur indocendū. **D**icat ipse sibi sentiens se delusū. **Q**uid mihi feci miser. **I**n qd me malū impulsi. **N**on potero ferre iugū hoc intolerabile. **Q**ue sui requiem. vt in pace seruire dō et ecce turbatio. **F**ugi hoies. homines inuenio. **S**edebā tentationib; de seculo. detertiores demonis pfero. **Q**uid feci. quid agam quo me vertam? **A**micos carnales offendi spernens eos cū suis consilijs. **N**ullus mihi ad eos regressus. **S**i dispensationem voti quesiero nō dabitur. aut in data nunq; cōstans sibi animus quietabit. **S**ed neq; quō uiuerē in seculo relicto est. **S**i ad aliam migrauero religionē. scandalosus ero mee. et forsitan intolerabilis aliene. **Q**uid feci? **D**euotioem in seculo suauiorē. et crebrius inueniebam. qz sensus vegetiores. nec perturbati per vigiliās. nō exinanitū cerebrū p̄ ieiunia. nō oppressa mens in p̄lixitate vocalis seruitij sed 7 secularib; inuoluoꝝ curis. p̄

Super Magnificat

nētatibus fratꝝ Cogit obediētia currē. discurrē p̄ sc̄m. qui quiescē solā: sperabā mihi obtinere. Sic quotidianis fatigor odijis et rixis. Quid feci: quid tādē volui mihi miser! Delectabat me studiū. docebā et docebar. Nūc qui doceatur aut doceat nullus est. Frēs satis esse rīdent occupationes Religionis sue vexatio satis est. Nō est inquit religio schola docendi. sed disciplina viuēdi. Si vixero sc̄m mores fratꝝ: collapsos oīo a regulis patꝝ. p̄dit sū sine dubio. Si singularis mihi vī uere volo. nec datur nec sufficit. Ecce q̄o murmurat incōstās qm̄ q̄ nō sine magno. p̄plexitatis vinculo. maxime si monasteria mulierū collapsa. iunior iā aliqua voluit et intrauit. Circuit iste depositus de sede. querit quē deuoret. Inuenit hoiem deditū studiis Irāz et sciētiāz. Si p̄t auertit. Affert occupationes ex seculo. sicut ex platorꝝ seruitijs aut principuz aut penuria trāscribentisū. vel impericia. aut libroꝝ causat nimietatem onerosam. aut frustra fieri verba surdis dicit. Si nequiuērit abducere q̄tenus ocisū desideret studiosū sed sibi vacet et sapiētiā scribat in ocio. subdolus impellit. vt alios dū docere vult scribēdo se seducat. Laudat iam laborem. sed corrūpere satagit intentionē. **E**ia doctor scribe q̄ relegat posteritas. que tibi sint in nomen

clxxx

eternū. qm̄ melius est nomen bonū q̄ vnguenta p̄ciosa. Orabūt a/ lī pro te. Non tibi soli laborabis talentū tuū distribues. **S**ed ad quid sathan ista! Quid sibi super alioꝝ salute! Profecto nihil. h̄ satagit. vt iste sub hac intentiōe scribens. audiat in iudicio. recepisti mercedē tuā. Accipe q̄d tuū est et vade. Ex ore tuo et scriptis tuis te iudico serue nequā. Fers literas mortis tue sal infatuatum. **E**ia scribe sed subtilia sed extra nea. sed nouiter inuenta. Turpe est alienis vti. **S**ic impellit vt deserat terminos quos posuerūt prēs sui. vt vane gloriosus dicat. Sup̄ omnes docentes me intellexi. vt deserens vias certas dicat. Neque furtiue dulciores sunt. et panis absconditus suauior. **E**ia scribe. aut de tuis virtutibus aut celeritatem oīde dictandi. Aut da satis intelligi. q̄ bene. q̄ deuote viuīs vt loqueris. Aut certe in alienis laudibus quere laudem tuā. Quere celebritatez nois. si nō ex te. saltē ex illis. quos exaltas scribendo. miracula sua. visiones. vitam supra modū mirabilem diuinationes. sectas nouas. Canonifatus eris in ipsoꝝ canonifatione. **S**ed o fraudem sathane detestādam qm̄q̄ tū ita fallentem. vt interim taceam de manifestis erroribus et heretica p̄auitate. **E**ia scribe. totus insiste laboribus.

Tractatus viij

importūe. nō des requiē calamo
Postpone horas canonicas. aut
absq; intentione. pferas **I**nulge
secur' lautiorib' cibis. **I**tere so
mno vsq; ad saturitatē **D**esere et
uilez alioz ouersatiōez **C**ōpensa
bit hec oia labor tu' in dicādo.
Sic impellit iste nequā. scit q; in/
utiliter. imo noxie fiūt. non iusta
pceptis omissis **S**cit q; fauemus
vltra modū scriptis nris. diligi/
m' vt filios. **P**lacent etiā si defor
mia sūt et inculta. si vacua senten
tias **T**est. ē symea fabulosa **F**ali
lina. dū nimio clamore pōit ouū
pōit illud **C**ozu' crocicans. vt a
vulpe laudet fraudat' cibo suo.
Nō aliter sepe virtutes pōit scri
be docti. vel q̄stas pri' vel acq;
rendas in tpe. **R**ō. q; dicūt et nō
faciūt. q; de doīs dei dū gliaz q̄
runt. deo rapiūt qd suū est. quia
scit insup sinistra talis. quid facit
dextera **P**nt nihilomin' merito/
rie fieri noua scripta. si mod' affu
erit. finis et ordo recti. **U**nū facē
et aliud nō omittē. **C**ircuit et
inuenit hoīem doctū. cōfessōib'
audisōis. **Q**ūt immisōes fac p
angelos suos malos. **V**enit ad
cōfessōem plebeius ideota. veni
t pueriq; puella iuuenes et mari/
tate. **S**uadet inuestigare diligē/
ter sup oibus circūstantiis vt a/
gnoscat vultū pecoris sui. q; nec
aliter solui p̄t p̄cor. nisi dixerit
oia **A**bsit iste curiosus. scrutator.

De impulsibus.

et deficiat scrutās scrutātia. cum
scādalo cōfētū. cū lapsu p̄prio
cū suspitionib' infintis. cū infmi/
nabilibus scrupulis siue remittat
nō absolutū. siue detineat moro/
sissime vix tādem absoluēdū. **V**e
niūt tales postmodū et vertit in
oppositā qualitātē q; timet exper
tus. tales facē interrogationes.
Dicit sibi ip̄i. saluet se si voluerit
nō intrabo domū cōsciētie aliene
nihil interrogabo. scit p̄ca sua di
cat illa si vult. **S**ic dimittit insci/
os sic verecūdos latere in p̄cis
suis. nō vtens clauē sciētie. q; va/
ta est ad aperiēdū (cū discretōe
tā) secretas cōsciētie plagas. **V**e/
niūt alij magni prudētes de secu
lo. veniūt p̄dones. vsurarij symo/
niaci rācorosi. violatores ecclia/
stice libertatis concubinarij no/
torij nolūt a peccatis resilire. no/
lunt restitutiones facere. sūt excō
municati. sūt irregulares. **A**lij si
culpanē excusant aut defendunt
p̄cā suā. dicūt se iusta bella gerē
Et plane mirū ē. si etiā angel'
de celo. repiret quid agendū in
talib' multis. nisi coassisteret sibi
miraculosa dei virtus. **V**eniunt
alij vel alie curiose agentes. ad fa
bulatiōes vertunt confessōes su/
as miscēt colloquia de p̄phāis
vtinā nō de nephariis. vtinā que
spū cepisse vident. nō cōsāmēt in
carne. **P**hibeat deteriora deus
Circuit et inuenit declamātem

Super Magnificat

in p[ro]p[ri]o seu predicantem. **C**ogno-
sce. demonis q[ui]t impulsus sunt in
sermone **D**um de omni statu per-
sone s[un]t. que vicis stratis infe-
cte s[un]t **S**i culpat auariciam. poi-
gus applaudit. et ridet auaz. **S**i
p[ro]digalitate[m] vituperat. auarus
libens ad se contrahit dicens: te-
ne q[ui]d habes **S**i loquitur aduer-
sus inertiam gaudet iste qui stul-
to labore sumitur et esse sub sen-
tibus curaz mordentiu[m] delicias
oputat. zelus laudat. accendit i-
racundos **P**ietas laudata pusilla-
nimes nutrit et desides. pro nunc
et q[ui]e tua p[ro]dicatio fructu[m] afferet
confidera. **S**unt qui nolunt pre-
meditari. volu[n]t sanctoru[m] allegati-
onib[us] vel auctoritatib[us]. aut certe
nesciunt vti. **G**arriunt et effundit
quicquid in buccam venerit. ceteri
cecos alloquentes **S**unt ex oppo-
sito. qui tot accumulunt allegati-
ones sup[er] allegationes. rigmos
ad rigmos. concordantias cum
concordantijs effluunt vsquequa-
q[ue]. no[n] deum sed se. sed scientiam
suam ostentare volentes. **B**lan-
diunt sibi. quia no[n] p[ro]pter se et fa-
ma[m] scientie. sed ad edificationem
querunt alioz **S**unt qui solum apud
auditores scz inobedientiaz
et rebellionem culpando. vicia su-
perioru[m] etiam du[m] absunt. **N**ihil
plausibilis audit inuidia plebs
q[ui] superiorum vicia prode[re]. au-
gere. inculpare. **E**t hec sepius et

i clo.

accuratius student aliqui p[ro]feca-
tores detestari. qui si vel in modi-
co vicio culpantur. protin[us] im-
placabiliter obisterent vera dice[n]-
tibus. et capitali. clam vel palam
persecutione vexarent **M**ode-
g[er] multitudo predicationuz. sepe
fit in laqueum audientium. **Q**ua-
re? **Q**uia iam sane sciunt volunta-
tem d[omi]ni nec faciunt. preuaricato-
res effecti de peccantib[us] **P**ropte-
rea perplexos habet behemoth
neruos in multis. quibus non est
exitus frequenter possibilis. nisi
mors inflicta iudicialis seu capti-
uitatis hostilis viam fecerit libe-
rans ab omnibus debitoruz vin-
culis. **A**ut si non fuerit assumpta
religio cedens omnibus. aut vl-
tronea paupertas sua. et suorum
subeat **S**ed q[ui]a difficilia s[un]t
hec remedia. presertim in senibus
in egrotis. in delicatis viris et
pomposis **I**n feminis. nescit ne-
mo. **S**ingulariter idcirco no-
tauit apostolus auariciam. ten-
tationibus et laqueis diaboli
plenam esse. que mergunt homi-
nem in interitum vnde vix fit re-
sponsio. **C**ircuit iste sathan
iste depositus et inuenit homi-
nem in solitudine. vel deserti. sicut
est pellicanus. vel domiciliu[m] sicut
nisi teozar. vl[ut] ceteri sicut passer
p[ro]tinus imittit frauduler[us] auceps
iste laq[ui]os exq[ui]sitos. et t[ame]n maligni-
tate conat[ur] inuoluere nuc[un]c penas. ne

tractatus viij

pedes isti q̄ solitari⁹ eligit viuē.
volatur⁹ vt estimat ad supna. et
secū furēs ait. Nō sic abibit solita
rius iste. si bene me noui. **S**it pi
ger impatiēs. mala cogitet ⁊ sua
querat. **A**gitatur nūc. seruoze no
uitio fingit sibi quietē et oriū. fin
git patientiā si nō habeat osorti
um. fingit puritatem in affectib⁹
habituraz. fingit deniq; q̄ dabit
se deo totū. **S**ed o miser nescit
q̄ntum meis artib⁹ ab expectati
one sua. longe fiet. **S**urgite vos
Infernales et im. pbe pestes mee.
Stultū hūc impellite casuz in re
tia peccoz. que fugere putat nec
pcauet. **T**u primit⁹. inertia. deses
ad bonū sed ad pnicie efficacissi
ma. **H**ic exteriori caret exercitio.
ociosus vacat. **A**ge. **T**ediosa sit
ofo sibi fastidiat et dicat. q̄sq;
eadem **S**uccedat nūc impatiētia
Fac ipm suimet penitere. fac dis
plicē quietez. fac ocū p̄p̄iū hoz
rere. nec se iā ferre possit. **F**ac lā
guateat totus et pigritet. **E**xurge
nūc blasphemia. cogitatioes nei
pharias immitte. **F**ac desideria
occidant pigrū. **A**ge doceat ocio
sitas mala multa. **T**radideris eū
q̄ttuoz quaternionib⁹ passionuz
vinculandū. in carcere nfo peccō
rū. **S**cis noia. scis officia vulga
ta sūt. **S**pes. meroz met⁹ gaudiū
Speret vana. metuat falsa. mere
at moleste. gaudeat molesti⁹. **T**uū
erit vltimū hoc officia. o libidino

sa cupiditas q̄rēs assidue q̄ tua
sūt. **Q**uerat iste osolacūculas p/
prias si poteris in carnalib⁹ deli
tijs. cibo sōno venereis. **S**i r̄fuge
rit patētem hāc turpitudinē tuā
velaueris eā silitudine deuotiōis
ad deū. **N**ā mendaciter intelligi
ipm querē que dei sunt se in dño
delectari solo. cū sua principalē
q̄rat obdulcatio. **S**ignū hui⁹ acci
pe certū. qz dimissis. diuinoz im
pletionib⁹ mandatoz. laborat in
hoc totus. vt in alijs que spūalia
fingit delectetur. **D**eridem⁹ meri
to sabbata ei⁹. videntes ignomi
niam ei⁹. **V**idemus introzū for
nicationib⁹ p̄p̄ijs mendax. pro
car meretrix inquit et rapit. **A**d
auge dolos tuos o libidinosa cu
pido. **I**nterrogat curiositas tua
cor eius in plimis. **S**i mallet da
mnari qz offendere deū sponsum
suū. redēptozem suū de quo glori
atur. **S**i mallet subire mortez aut
incendi qz frangere ieiunium vel
incurrere carnis lapsū. **Q**uicq̄
elegerit irretiemus eum. vel arro
ganti mendacio. si penam propo
suerit inferni vel incendi. **Q**si p/
posuerit iam peccauit quia pecca
re preelegit. **A**dde si videris ipm
in multis deficere. dic blandiens
non concutiant te defectus isti
frater. **P**ermittit eos deus in te
ad hūilitatis custodiā. ne magni
tudo virtutū te extollat. **H**abes in
paulo sile de stimulo sathane. p̄

Super Magnificat

magnitudinem reuelationū Capiamus est et illaqueabim' vt defestus p'rios iam nō laboret corrigi. h' in illis audeat etiā gl'ari. Sit rursus tuum. o blasphemia. soroz inertis desioie machinamentū. sit cogitatōes immittere. quales nec hoies secti. nec meretrices dignarent' admittere. Pudeat ipm qui tant' est in oculis suis. pudeat et indignet' et irascat'. supbiens etiam in deū et scōs angelos eius. et scōs. et desperet tandē se ipsum

Suaderē vobis inqz qtuor sodalib' mihi charissimis. sup hmōi solitarijs in alia discrimia deturbandis. sed ea qtidiana q' domestica Preterea in curiositatez per scrutatiōis vite aliene. negligentiā p'rie vite. videre festucaz in alieno oculo. nō aduertere trabē in suo. Ceteros spernē. sibi suaqz placere Rumozib' nouis assidue agi. et suspicionib' temerarijs inq'etari Proinde minus oibus hōibus. alacres spū. min' esse patientes. plus sui amatores. pl' sordidos alioz mala tenētes. Agite postremo sodales fidelissime mihi. quaten' istos exhibeatis solitarios. tādē mihi filies fieri Solitudinem odiant. fiant dispersi. mente cordis sui. fiant gyrouagi et pfugi. fiāt instar cayn vagi et pfugi. Quid est magi. p'riū ē mihi. qz esse gyrouagi. circuire tras et pambulare eā. Nec nequā sps At vō qd te agitas frater. quid

elvj.

turbaris. cū taz silētiū pati nō potes acten' obseruatū? **D**iscipul' Nūc p'rius inspicio. qm' vnde quaqz miser sū. et miserabilis. nec qd agā. nec q' me verā scio. Ita oclusus sū inter angustias. ex impulsib' sathane numeratis. p'sertim in vltimis. vt merito tedeat aiam meā vite mee. Volo tñ desperare memet ipm. sed auxiliaria poti' documenta querere Itaqz fraudes et laqos inuestigasti. tuū sit remedia tradē cautelas et auxilia. **M**g' Si hūanum p'stolaris auxiliū falleris. Illud em. nec p'spicuū ē nec validū. maxime ad uersus aereas ptātes. Est vita hōis militia sup fram Aduocadi sūt milites angeli boni cōtra nequā hos spūs. Plures sūt. fortiores sūt. sapiētiores sūt absqz vlla opatione. seruētiores in iuuādo. qz alioz malignitas in ipellēdo. tātūmodo assim' nobis ipis. nec vltra pellam' eos adiutores taz seculos beniuolos et certos. **D**iscipul' Hoc ē p'fco potissimū qd flagito. qd ab eis peto dari mihi ne repellā eos Cupio piter et dep'cor. qten' impulsōes suas q' b' instigāt nos bene agē studueris apire **M**g' Si de custodia angelorū precipue singulorū. qui dantur singulis ab exordio. si de suis officijs singillatim. conarer aperire que sub exemplis leguntur in scriptura sacra. que qz per historias. que subinde per

tractatus viij

doctores sacros tradita sūt. sup/flu? imo van? iure diceret. res suscipiens supra vires. Atq̄ ne tor? obmutescam. quasi spernēs p̄cem tuā. eligā vnū. sua auctoritate refulgens exēplū. Deinde p̄ oīdel rationes aliq̄s paucis versib? cōprehensas. curabo nos aduers? diabolicos insult? reddere doctores. **D**iscipul? Frat? audias et attent?. **M**ḡ Petr? p̄ tot p̄ petrata virtutū insignia. dormiebat in carcere. vind? catenis inter duos milites. **T**ipus iste est xp̄iani licet egregij meritis. qui p̄ herodem istū sathan. glantem i pelibus que palliāt nequiciam suaz detruditur in tentatiōis horridū carcerem. discrimen imminet mortis. nisi q̄ orante iugiter eccl̄ia fit qd̄ sequit̄. **A**ngel? astat. fulget. pulsat. surgere clamat. **S**oluit. et eduxit. libertatēq̄ relinquit. **D**iscipul? Placet metri cōpendium quo septem. angelico sancto fēa ministerio oplecteris. **M**ḡ Solerter aduertis existimo. **N**ō gra uaberis si. considerationes pauculas. rursus ita versibus ligauero super cautelis. quib? agē nos oportet. et prius facere qd̄ in nobis est. gallice. fay ce que doce. **D**iscipulus **N**on grauabor nec leuitati deputabo metrum quale frequēter in psalmis et canticis p̄ he sūperūt. **M**ḡ Imo nihil apud veteres p̄bos. seriosi? metro fuit. **A**ccipe ergo. dogmata

De custodia angelorū.

septem. **P**ensa quis finis p̄ius q̄ sit status oīs. **S**athan impelli sperās faciūssa. timensq̄ Magnifica dñm. dic. o me suscipe xp̄e. **V**ixeris hic et nunc velut hic et nunc moriturus. **V**ive pius. purus. velut hic et nunc obiturus. i. obuiam xp̄o iturus. **D**iscipul? **E**t si prouocet me auditas expositionis latioris. nolo tñ esse molestus exactor post tam multiplex eloquiū p̄ te nunc habitum. **C**onseruabo iterim oīa verba hec. cōferens in corde meo. quousq̄ altera nos collocutio. congreget in id ipsum. quousq̄ preterea centilogium de impulsib? acceperō. **M**ḡ **F**iat vt vis et in eo bene vale. qui deposuit potentes de sede et exaltauit hūiles.

Sequitur tertia par-

titio de septem modis generalibus angelice custodie per notulas. lxxij.

Exaltauit humiles **D**iscipul? **C**ōuentiōis huius nre diez. et locū prosperū faciat istorū beatorū beatissimā ista per hūilitatem singularit̄ exaltata. cui? est hoc verbū **E**t exaltauit hūiles. **M**ḡ **F**iat. tu qd̄ affers colloqui post triduanum **S**ilentiū? **D**iscipulus **P**erlegi tuū sup impulsibus centilogiū **E**xperior illud esse connexū poti nostre collationi. definit in auxilio bonorum. contra apostatas

Super Magnificat

angeloz nobis i B exilio. vbi eē
filius dilectus nihil differt a suo
cū sit dñs oim. sed sub tutoribus
angelis et adozib⁹ est vsq; ad p̄fi
nitū t̄ps a p̄fe. **Mgf.** Bene est
bonos tutores hz iste fili⁹. **D**i
scipul⁹. **I**ste nēpe sum⁹ agnoscere
qualia sūt adiutoria bonoz. q̄lia
ministeria q̄les pulsus aut immis
siones Memini vero te nudi⁹ ter
tius septez officia numerasse. sub
tropologia liberatiōis petri. An
gel⁹. astat. fulget. pulsat. surgē cla
mat. Soluit et eduxit. libertatiq;
relinquit. **Mgf.** Non errat re
cordatio Scis ne memoriter. ad
vitas simul. vñ. cōsideratiōes ad
tutelā n̄am. sub quadruplici vsu.
Discipul⁹. **N**imz sic tenent.
Pensa quis finis proprius ē. vt
supra. Spiritus esto pius. velut
hic et nunc obiturus vt supra
Mgf. Scires adaptatiōem fa
cere septē ad septē. reddendo sin
gula angeloz auxilia. singul⁹ his
cōsideratiōib⁹ aut doctrinis. **D**i
scipul⁹. **C**upio securi⁹ ex te agno
scere simul vt abbreviatior sermo
fiat. **Mgf.** Tēptabo sic efficere
pariterq; reddere totū marie can
ticum consonans dictis nostris.
Itaq; taliter accipe summam
primo. **D**ebinc amplior conquisi
tionis erit loc⁹. **A**ngelus astat
vt pensemus. hoc est ponderem⁹
et libremus in trutina cordis.
quis sit finis. **S**i em̄ sathan adest

scloj.

nobis vt noceat q̄s ferret. si non
contra staret angelus bon⁹. **S**i/
cut p̄terea querit iste sathan clau
dere. vel eruere penit⁹ oculū fidei
ne recogitem⁹ finem nostz q̄ de
us est. conueniens est vt angelus
bonus sanet et illūinet oculos cor
dis in viā et in finem pacis. hec
de primo. **A**ngelus astat ful
get in carcere mortis hui⁹ vt no
uerit vnusq; positus in tenebz.
qualis suus sit status p̄prius. **S**ūt
em̄ iuxta qualitates morboz sin
guloz. qualitates auxilioz. **A**n
gelus astat et fulgens. pulsat
incitans ad bonū. **S**cit em̄ gene
raliter omnes et hoc nos scire fa
cit a sathan impelli. **D**um em̄ scit
periculum. solitudine maiori fu
gitur ad auxiliū. **A**ngelus astat
fulgens et pulsans. iubet surgere
velociter. **H**oc autem implet duz
sperando. diuina mandata seruā
tur. **A**liquin tacet obrutus in
peccatis vetus homo noster. de
se desperans. aut non cū minori
discrimine nimis sperans seu pre
sumens. **A**ngelus astat. fulgens
pulsans. surgere iubens. soluit a
catenis viciorum. vinctum in men
dicitate et ferro. **C**oncussus enim
timore casto et scō cuz grata dñi
magnificatiōe. iā se p̄cingit v̄tu
te actionis. iā calceat caligis p̄ce
ptoz in p̄parationē euangelij pa
cis. **A**ngelus sextum peragit offi
ciū. vñ astat. postq; fulsit. pul

tractatus viij

sancti surgere iussit et soluit. educit extra carcerē. Aperit vltro portam ferreā pñie. trāsit vicū vnū satisfactiōis arte et directe.

Angel⁹ tandē. sic eductū. libertati derelinq̄t. Quo factō sic sane deinceps q̄ retro sūt obliuiscēs. liberat⁹ in anteriora se totus extēdit. Reuersus quidē ad se deo grat⁹ et angelo suo d̄t ex sn̄ta. Nūc scio vere qz misit de⁹ angelū suū. et eripuit me de manu herodis. ⁊ de om̄i expectatiōe plebis iudeorūz.

Discipul⁹ Delectat simul et edificat adaptatio. Neqz curiositati deputand⁹. iste mihi vere breuis et lucid⁹ ordo. **N**odideris qd̄ spopōdisti. **M**ḡr. **I**ntellige pri⁹ quē admodū q̄tuor p̄ma spectāt ad oēs generaliter q̄ purgantur. spectāt alia duo magi. ad illūinādos. tanqz p̄ficientes. septimum p̄prie querit eductus et p̄fectus. Porro canticū n̄m sic adapta.

Sciueris vt scis. qm̄ finis vniuerse rationalis creature consistit in magnificatione dñi. et q̄ exulcet spūs in deo saluari suo. **Q**uid est em̄ b̄tudo nisi dñi dei n̄i salutaris magnifica iocundaqz fructio. honor et collaudatio. **H**oc p̄mū. **C**eterū respect⁹ hūilitat. cōsideratio et cognitio stat⁹ p̄p̄ri et cōditiōis in vnoquoqz. hoc scdm̄.

In hoc p̄inde q̄ facit nobis magna q̄ potēs ē. q̄ beatificat ap̄d alios. **C**ōcludim⁹ q̄ dñs ē in circuitu sp̄i sui. q̄ immittit angelus

De custodia angelorū.

dñi in circuitu timētū eū. contra tot gyrouagos demonis impulsus. hoc tertiu⁹. **R**ursus ex sanctificatiōe nois sui. dū dat spemqz impletiōem mādatorū dei velociter inclamat. qui p̄sus astiterat illuxerat. pulsauerat ad deum ad nos. ad aduersariū solerter agnoscendū. **S**ubsequit̄ q̄nto. timor dñi liberās a p̄ccō. timor em̄ dñi expellit p̄ccm̄ testimonio sapientis. **S**ed ne seruilis sit a viliter mercenari⁹ timor. magnificat ip̄e grati dñm̄ recogitās qm̄ m̄ia ei⁹ a p̄genie. in p̄genies timētib⁹ eū. **C**ōsurgit at timor dū aia. n̄ra cōsiderat hūanaz miseriam si seuerē faciat dñs potētā in brachio suo. si sup̄bos disp̄git mēte cordis sui. deponit potētes de sede. si diuites dimittit inanes. quis non extimuerit. si ex cōsideratiōe sue mie. q̄s ip̄m nō magnificauerit. qz timētib⁹ veniā dat. qz hūiles exaltat. qz esurientes faciat et saluat. **S**uscepit. p̄te rea sexto dñs isrl̄ puezz suū. illūtatū pulsatū. cōmonitū. absolutū. si dixerit dñe. **J**esu suscipe sp̄m̄ meū. **D**ū vero suscepit quis de manibus suis eripiat eū. **D**ñs qui iustificat. dñs qui suscipit. q̄s ē qui condēnet aut quis ab̄iciat. **P**ostremo sp̄s ita suscept⁹ in manib⁹ saluigardie. i. saluē custodie xp̄i sueqz libertati dereliq̄t. p̄ oēm herodis expectatiōem. q̄o sup̄est. agat ille qui sp̄ū dei agitur. qui tam perspicit vltra. in lege per

Super Magnificat

fecte libertatis. q̄ nō timore suppli-
ci. nō spe p̄mij trahitur. sed suauis
iugo xp̄i. mētem scām sp̄taneaz
totaz otulit ad honorez deiꝝ pa-
trie liberatidē. **Recordat̄.** p̄fe-
cto soli misericordie dei. dulce h̄z
in lege dñi meditari die ac nocte.
sicut locut̄ est ad abraham p̄m̄
n̄m et semini eius in secla q̄d ē
xp̄s. hoc deniq̄ ē perfectoz. sicut
alia sūt illoz q̄ p̄ficiūt aut incipi-
unt. **Nūc** per iugla discurrām
angeloz misteria q̄ tacta sūt cir-
ca petrū. **Angel̄** astat. **Cur** i-
ta. cur si nō vt astare coram deo
nos faciat. Deo aut̄ tunc astare
nos tradit dionysi⁹ cū castissimis
ozōibus insistentes. reuoluto ani-
mo p̄pinquam⁹. credētes qm̄ ip̄e
est dñs deus salutaris noster. in-
nitentes ei sicut litōzi fixo. tracti
a magnete virtuoso. **Astās** do-
tūc **Refulget** angel⁹. cū nos edo-
cet cui⁹ oditiōis et stat⁹ et hūilita-
tis sum⁹. q̄tenus inspiciat de⁹ hūi-
litem ancille sue aie n̄re. **Novē**
rit ipsa q̄d se q̄rere oueniat. **Non**
em̄ oib⁹. oia equaliter licēt decēt
et expediūt. **Totū** pastorale gre-
gorij otextū est in hmōi documē-
to. **Propterea** trāseūtes. inducā-
m⁹ q̄tuor industrias specialiter
assumēdas cōtra astutias satha-
ne. fūdatas ex locis dialecticis. q̄b⁹
hoies ignaros p̄prij status conat̄
auertere. vel mutando dñi bñ sūt
vel retinendo p̄tinaciter statū. dñi
male locati sūt. **Locū** assumit ab

.clvssj.

auctoritate. sed applicat sinistre
Locū ab exēplo et similitudine h̄ dñi
similiter. cuz nihil in p̄sona vel re
n̄ra **Locū** ab inductiōe. q̄ten⁹ pre-
cipitet in iudicia falsa et temera-
ria **Locos** deniq̄ sub truncato en-
timemate. minore sua non appo-
sita vel explicata. **Scit** enim q̄ ex
minorib⁹ seu p̄ticularibus p̄missis
tota pendet difficultas illationis
Fallit se volūtas sepi⁹ in hac ar-
gumentatione. dñi p̄tato aliquo
obiecto generaliter sub rōe boni
ofestim fertur in illud attēp̄rādū
nō discernens in p̄ticulari. q̄d vel
quale sit illud bonū. **Dicit** ratio
succurrendū n̄tati p̄prij corporis.
sui. **Comede** et bibe iubet volun-
tas **Colend⁹** est de⁹. tene ergo te
igitur in hac religione respondet
voluntas. **Dicit** ratio maledicti
sunt qui viam pacis prepediunt
Respondet voluntas. q̄ maledi-
cti sunt qui viam cessionis huius
contendētis de papatu non inq̄-
runt. **Notum** est qualiter loco ab
auctoritate abutebatur apostata
Julianus. xp̄us d̄t **Nisi** q̄s re-
nūciauēit ic̄ **Imo** sic diabol⁹ aus⁹
est dicere christo. **Scriptum** est.
Angelis suis ic̄. **Non** habemus
necesse. longe morari quia ex ip-
so sūperunt om̄es deceptiones
hereticoz exordiū. maxime dum
q̄runt hoies vltra sapere q̄ diui
sit eis deus mensuram fidei vel
doctrine dum fieri volunt ma-
gistri qui nunq̄ fuerunt discipuli

tractatus viij

sacraz lraz interpres. qui nunq̄
didicerūt illas. **A**diecit igitur
diabol⁹ aliud machinamentū ef-
ficaci⁹ ex B loco p̄ auctoritatē fie-
ri trāslatīdes varias p̄ vulgari-
bus idiotis. quib⁹ habit. et lecti.
in sup̄ficie. otēnūt mox sacros
expositores. **N**olum⁹ inquit nisi
textū nudū. quē tradidit spūssēs
Tādē reddūtur imperuāsibiles
neq̄ sibi relinquūt auctoritatē pō-
dus. vnde valeāt ad veritatis co-
gnitīōez illustrari. **C**eterz de lo-
cis ab exēplo et sili. tot sūt experi-
mēta fallaciāz. q̄t hoīm capita.
dū q̄libz assequi vult quēlibz. dū
exēplo dicit se viuere taliū q̄ taliū
q̄s approbat aut canonizat ecclia
vel qui supiores eoz sūt. qui rēo-
res qui doctores q̄ laudati. **Q**uid
facit fili⁹ aiūt nisi qd̄ viderit pa-
trē faciētez. **P**atres tñ optimos
ipsi nolūt sed pessimos hoc exem-
plo sequi. **N**ox alioz est **P**aulus
se laudauit. **P**aul⁹ visiones in ra-
ptu suscepit cur nō p̄t modo dñs
i talib⁹ et talib⁹ siliā opari. **H**inc
ofictio. p̄phetiāz. hinc miraculo-
rū admonitio. **H**inc etiā adora-
tio damnatoz. hoīm in populis.
Testis ē mihi legēda imo de ad-
oratione canis mortui. vīū est in
viēna. **C**aveat igit̄ sc̄a sedes
Rōna. caueat in ea sedēs papa.
q̄bus argument. et causis et me-
dñs canonizatio alicui⁹ sit faciē-
da. **D**iscipul⁹ **C**ognita sūt oia
q̄ loq̄ris. etiā p̄ infelicissimis die-

De custodia angeloz

bus nris. **N**eq̄ de loco p̄ induc-
onem n̄ce habes exēpla ponē q̄a
quotidianis. suspitōibus impro-
bis. contra status varios mili-
tat p̄ ip̄m demon. p̄sertim ap̄d so-
litarios et deuotos in oculis suis
vt dānent ceteros oēs. **D**iabol⁹
dicit ex p̄clarib⁹ inspecti. defecti-
b⁹. generalem inferāt adēnatōis
sūiam. **A**ut vero difficultatē h̄ns
maximā q̄duplex ille fallendi lo-
cus. qua rōe vitabit. **D**icunt isti.
Si glosas recipit text⁹ vnus scri-
pture cur nō ai⁹. **S**i licuerit istis
glosas addere. cur nō nos inquit
unt. aut cur nō eadē facilitate re-
spuim⁹ eas sicut doctrinas ypo-
criphas. **Q**uo pacto igit̄ fiet di-
stinctio inter miracula vera et fal-
sa. **I**nter reuelatōes veras et fi-
ctas. **S**i canonizata est hec perso-
na. p̄pter attestatiōes miraculo-
rū et austeritatez vite. cur nequit
hoc tpe fieri sile sub siliib⁹. **M**gr
ihabes alibi tractat⁹ q̄ ad istas
q̄ q̄tidie sūt obiectiōes r̄ndē co-
nantur. **S**ed apud plimos. neq̄
talis sufficet r̄nsio nec puto q̄ al-
tera sine gratuito. miraculosoq̄
dei dono. **O**lim dū scriptis q̄ ver-
bis ostēderē. q̄ in istis nō potest
tradi ars vel regula infallibiliē
hūanitus. **I**nducebam argumētū
q̄ se fundat acadēmicoz ambi-
guitas dicens nihil sciri. **I**mo nec
hoc sciri q̄ nihil scitur. **A**rgumen-
tū est de distinctiōe dormientis
et vigiliātis. dum se vtōere putat

Partitio .iii. De

dormiens. similiter ad vigilantem
et hoc cum rationationibus multis
et reflectionibus quibus dicit sepe
sibi. **Cu non dormis. Ecce talia et
taliam facis et inspicias Tu somnum
tuum alijs narras et recolis Est autem
vigilantis ait Seneca narrare so/
mnia sua. Ita somnians hec et ta/
lia nunquam agit Porro suppetit i hac
re visitatio petri quam tractamus
De ipso quidem utique vigilante scri
bit historia Luce. Nesciebat verum
esse quod fiebat per angelum. exi/
stimabat autem se visum videre.**

**Discipulus. Conclusio magis quam
necesse sit nobis in his tenebris et
umbra mortis angelica visio simul
et illuminatio cum ista que intimo
sensu et gustu docet de omnibus spi/
ritus sancti vnditione** **Magister**
**Jure claudis iure consulimus nos
assidue per deuotionis orationem
sub hoc duplici refugio suppliciter
humiliari quatinus veritas nos ex/
altet** **Angelus astat. Pot in mo/
mento in actu oculi noster angelus
a summo celo deorsum nobis asta
re qui nihilominus semper astat deo
beatifica visione. Non deserit exem/
plar eternum dum venerit circa nos
operari. consulit non minus diligenter
quia sue actionis regulam esse
scit et artem directiuam. Fit autem
aliquando custos angelus longe
a custodito. non per ignorantiam.
non per negligentiam suam. sed propter
maliciam nostram cui dedignatur
astare. Fit hoc aliquando per dispen**

custodia angelica clare

sationem ad experientiam nostre col
luctationis cum aduersarijs nostris
**Dum enim angeli boni qui iuxta nos
erant delonge steterint fit quod se
quitur. Et vim faciebant qui que/
rebant animam meam. Et qui inqui/
rebant mala mihi locuti sunt vani/
tates et dolos tota die meditaban/
tur. Fit tunc angelus noster adiutor
in oportunitatibus in tribulatione
facit cum temptatione puentum.
Erudiuit enim prius quid agere con/
ueniat tempore conflictus et impul/
sus** **Discipulus. Opere precium est
agnoscere quibus doctrinis armat
angelus bonus suos stare contra
diabolum in die belli** **Magister**
**Multi multa scripserunt in enigma/
tibus et figuris et similitudinibus
varijs corporaliter pugnantium Tu
quam scolasticus fuisti gratantius pu/
to recipies si exemplum quasi famili/
are de scola tibi tradidero Consti/
tue sathanam quasi sophistam. cuius
hoc totum studium est fallere. non que/
rit sapiens esse sed videri. Unde ut
decipiat garrulus est. multa petit.
Celat propositum suum et inuestigat
alienum. sophisticus per omnia. Tu
econtra doctus ab angelo bono cau/
tus esto. nominatim in quattuor.
differemus postmodum de reliquis.
Primo velis non videri sapiens sed
esse. Sapientis autem precipua cura est
finem respicere. Secundo pauca cum
aduersario loqui vel ex toto silere
Certum habe tertio propositum suum quod
te querat decipere. non docere. Certum**

Tractatus viii.

fit quarto ppositū tūsi nolle verita-
tem deserere. **D**iscipulus. Discur-
re sūmatim de singulis. **M**agister
sapientia xpianoz est id ipa nō so-
lū nomine pferi se xpianū. hoc q̄
bona fide quesierit. hoc qui cupie-
rit vt malit esse bon⁹ q̄z videri. **E**xē-
plo cathonis pueniet ad optatū.
iuxta socratis documentū. **A**tuēo
spūs discipline effugiet fictū. ipo-
critā scz. et delusorē ipse deludet. qz
deludi sinet. **E**litgit talis seruire do-
obus dñis. **I**ngredi terrā viuentiū
duab⁹ vñs. fit p̄pterea inconstans.
fit arundo semet agitās. fit cū gar-
rulo sophista se similiter in omnib⁹
effluens. deserit cautelā secundā si-
lentij. **I**n silentio aut et spe est forti-
tudo nostra. **O**bservatio silentij q̄z
necessaria sit notauit rex penitens.
Ego inquit tanq̄z surdus nō audie-
baz ⁊ sicut mutus nō aperiens os
suū. **V**ulgata veritas est femina q̄
auscultat et castrū qd loquit. nesci-
unt diū stare. **P**ossum⁹ addere de
curiositate alteri⁹ cuiuslibet sensus.
Qua si clausisset aures ad primam
diaboli curiosam interrogationez.
quia p̄ **C**ur incepit. **S**i mox ofugis-
set ad mariti ofiliū superasset tem-
ptatozis astutiā. **E**xemplo cuiusdā
matrone q̄ dū impeteret ab adul-
tero. querā inquit a marito meo si
tibi ofentiā. **P**robe quidē sū verbo
suo cor et operatio p̄tin⁹ iungebā-
tur. alioqn̄ p̄ccacitas dicti plus ac-
cendit adulterū. diuertere se p̄tin⁹
et silere cautū magis. **F**ulciam⁹ etiā

Sup magnificat

ex animalū fabulis dogma nostz
Vulpes ⁊ cattus dū in nemore fu-
issent obuam sibi. audierunt alōge
sonitus venatoz et latrat⁹ canum
Cōtremuerunt. mutuo inquirentes
qualit̄ euaderent. **N**escio inqt catt⁹
nisi modū vnicū. **S**pernens eū vul-
pis asseruit se habere modos mille
et mille p̄ circuitū. **F**acta est interlo-
quendū irruptio canū. cattus exiit
in arborē. vulpis canū morsus
plurima circuitione deludens diū.
tandē cōprehensa docuit saltū cat-
ti vnicū plus ad euasione valuisse.
Hec nos fabula respicit semper ad
arborē ad quā docet sapientia cō-
fugiam⁹ nō tā motu corpis q̄z p̄ h̄
cordis. **V**amus aliqn̄ aliquod tale
salubre ofiliū dū p̄terim⁹ decipi-
mur. **E**xēplū doceat a parabolis
sumptū. **N**idificabāt palumbi silua-
rum in arboz p̄ccacitate more suo.
circubat vulpis ad radices se cō-
minans ascensurā se nidos omnes
cū fetib⁹ direpturā nisi pullul⁹ sibi
p̄ficere vnus. **T**repidantes palū-
bi agebant qd̄ petebat et abibat
Reuertebat ad simile quousqz pas-
ser dato palūbis ofilio cōtinere se
nidis suis. vspes a fraude sua frau-
data est. **S**ed in passerem vertit in-
sidias. non viribus sed adulatione
Erat in dumo passer. vulpis affuit
beatificans auiculas q̄ volatu suo
se p̄regeret a bestijs et laqueis ter-
re. **S**ed hoc vnū deest inquit qua-
ratione oīa ventoz turbines ⁊ fri-
gora se protegant. **N**oluit passer

Partitio .iii. De

gloziari et concionari cū garrulo. Respondit se p̄tectionē habere dū flabat boreas a sinistris. mergebat em̄ caput sub plumis ad dexteram et ecōtra si a dextris. Fingens vulpes se nō satis audire p̄pter distantiam. protrahebat alloquiā. **D**ilapsus ē passer ad ramos primiores terre. queſiuit vulpes dum ventus flabat ab anteriori quid agebat. Sic ait demittens caput ad pectoris plumas. Exiit vulpes in non videntem. et deceptam blanditijs vorax raptiuit. **I**nducam⁹ de scripturis. Oculi mei semper ad dominum dicit ps̄. Sequitur effectus et ratio quia ipse euellet de laqueo pedes meos. Et in ps̄. de **D**auido qui factus erat sicut homo non audiens et nō habens in ore suo redargutiones. Subditur. Quā in te domine speraui. tu exaudies me dñe deus meus. Et alibi. **E**duces me de laqueo quez statuerūt mihi qm̄ tu. &c. Et iterum. **P**rouidebam dominuz in cōspectu meo semper. Et rursus **E**cce sicut oculi seruoꝝ &c. **D**isc. Ridebunt forte n̄ri scolastici fabulationes tuas de auibus et bestijs. quia subtilia querunt. Dicent preterea spectare potius ad opprobriuz respondentis metam silentij si non audeat cum aduersario congregari. congressus nihil respondeat. **U**bi erit preterea quod iubetur **J**acobi **R**esistite diabolo et fugiet a vobis Et petrus de eodem. **C**ui resistite fortes in fide. **D**ic que fortitudo.

custodia angelica clē

que laus est fugere? **T**ime cede malis dicitur apud poetam. Sed contra audentior ita vulgo dicit. **Q**ui fayt on le chasse. **Q**ui fugit fugat. **M**agister. **Q**uid si fugerint scolastici tui quartam cautelam a nobis hic notatā qualiter accipiat. crassius ridebunt. **D**ocemus vt quicq̄o sophista nequam diabolus argumentans concluderit cōtra bonos mores aut fidem. **D**icat pius et fidelis animus ab angelo monitus nego cōsequens nec aliter. nec alia forma respondeat. **S**tet in sua positione secur⁹. **U**nde illud de comico agunt homines birreus semper homo. **D**iscipulus. **S**tultus hic modus responsionis habetur. **M**agister. **U**teruo nullus sapientior nullus cautior apud xp̄ianos respondendi modus contra diabolum. **Q**uicquid agarriat. quicquid neccat. hec vna sit responsio fidelis anime. **X**p̄iana sum. **S**ic olim blanda martir. **S**ic re et nomine quidam sanctus apud tortozes persterat vt nihil extorquere possz sua malignitas ab eis q̄ xp̄iana sum. xp̄ianus sum. **H**oc meum nomen. meum genus. mea fors et patria. **M**entior si non ita iusserit apostol⁹ deuitare otentōes verboꝝq̄z p̄phanas nouitates et nō intendere genealogijs interminatis cū similib⁹. **D**iscipulus. **C**ur ergo sancti doctozes tot questiones induxerunt/ agitauerūt. determinauerūt. **M**agister. **H**abes altēo opusculo rōez

Tractatus viii.

Porro principalis noster sermo est hic de impulsibus secretis diaboli cum blasphemis suis que non melius quam stemnendo vincuntur fugiens indignans aut deridens. anima christiana dicat simpliciter quod alia dixit proaciter. Quere qui tibi respondeat. Dicat. blasphemia tua super te furcifer et damnate. alio quam si velit sibi facere laudem quia bene dissoluerit sophistrias omnes nequissimas. ipse se seducit. quia iam superbiens meretur illud. meretur laqueis irretiri. nisi talis sit qui pro consuetudine habeat sensus exercitatos. totus spiritualis effectus omnia diiudicans. **A**ngelus astat ad recordationem dei fulget ad cognitionem nostri. Pulsat ulterius tertio ad confutationem aduersarii. Diximus super huiusmodi pulsibus et impulsibus iam plurima. volo nunc inducere fallacias quatuor ex logicis sumptas ad cautelas quatuor predictas. et totidem a locis dialecticis deceptiones ortas. Sunt huiusmodi fallacie. vna scilicet plures interrogaciones ut vnam. altera scilicet quid ad simpliciter. tertia scilicet accidens per coniugationes inutiles. quarta per apparentiam contradictionis et non existentiam. **D**iscipulus. Iste sunt ignite logice. sed quid ad de notum. quid ad morale documentum? **M**agister. Multum per omnem modum. Scis quia extra dictionem nominantur iste fallacie. quia non ex dictionibus sed ex rebus ortum ha-

sup magnificat

bent in apparentia simul et defectu. Neque preterea quispiam est deo sine litteris quam istis possit falli. **D**iscipulus. Induc exempla. **M**agister. Subdolos impulsor. instar sophiste proponit aie timorate plurimas interrogaciones. Urget quatinus vna detur absoluta responsio. Ad formam inquit. Querit ab vno exempli gratia qui ex adulterio gratissimum et optimis moribus et artibus institutum habet filium. Velles tu de note petre non habuisse filium tale? Si respondeat. placet hunc habere. Perstat inquirens. Quid super adulterio dicis? ex quo non aliter habet? est. responde. quid elegeris ex duobus. carere filio. vel adulterio. Si dixerit carere filio. conscientia sepe contradicit. Si placet adulterium. plane peccat. nec penitet. **D**iscipulus. Sentio quod danda sit duplex responsio. placet filius. displicet illicitus concubitus. **M**agister. Consulte sentis. unde si milites impulerit ut facta comparatione filij ad adulterium. respondeat petrus quid e duobus mallet. non oportet ut simpliciter respondeat sed distincte. Tactus est prius alter casus super interrogacionibus curiosis. Si doleat homo de peccato. sic quod mallet fuisse damnatus vel annihilatus? Si fugiat ita peccatum quod mallet cruciari per incendiū multis diebus quam frangere debitum ieiunium aut omittere mendacium. Vitanda est fraus interrogacionum huiusmodi plurium que impeli-

Partitio .iii. De

lunt respondentem aut ad temerariam falsam et arrogantem de suis viribus presumptionē aut culpabilem electionez. **D**icat igitur. neutz eligo. displicet peccatū. horreo incendium. nunc incendium non incūbit eligendū. **Q**uid si vehementius vigeatur aliquis eligere quid ageret adueniente casu tali. prout erat martirium tempore tyrannoz. **R**espondeat se humilians sub deo et sancto angelo eius dicat. **D**ominus nō patiat. me temptari supra id quod possum. **E**t si casus eueniret qualē sponis spero in domini bonitate q̄ faceret cum temptatione prouentū vt posses sustinere. vel aliter q̄ per peccatum euadere. **C**aveat igitur arroganter predicere cū petro. **E**t si oportuerit me mori tecum non te negabo. **D**icat potius **I**mperfectū meum viderunt oculi tui. sis adiutor in oportunitatibus in tribulatione. aut in talem temptationez me non inducas. **D**iscipulus. **C**aute sobrie q̄ consulis. **C**onfundis ex hoc curiosas inquisitiones quorundam confessorū sup voluntate certa non peccandi seu reciuiandi in futurū vt dū interrogat penitens a se vel altero. **E**credis tu q̄ postmodum nunq̄ cades in tale peccatū. **R**espondeat. ego fragilis formido lapsus. non tamen volo nunc vel eligo casum. **D**e futuro misericordie dei me commendo deprecās vt me custodiat a peccato. **D**e si ceciderit fragilitas mea.

custodia angelica cxi

deprecor adficiat vt resurgat. **H**ec fallacia fm plures interrogatiōes vt vnā quantū video non meli⁹ euitatur q̄ per silentium modestū se diuertēs ad alia cogitanda. aut per distinctionem acutam interrogatiōnū. aut persistet iuxta quod notasti. neget q̄ psequēs. **M**agister. **I**ta est etiam circa speculabilia sūdem rectam tangentia. **D**iscipulus. **E**xemplifica. **M**agister. **D**is pene deceptio prouenit in speculabilibus ex defectu distinctionis et resolutionis ad simplicia. qua deficiente. doctor quo plus inquireret p argumenta se dissoluere. tātō plus inuoluet. et eo plus si non veritatē sed aduersarij confusionem p sua laude scrutatur. **E**xemplū volens vnus doctor cōcordare simul quō actus peccati a deo et a libero arbitrio. **C**oncludebat argumentoz subtilitate non pia religiositate q̄ deus erat causa peccati. q̄ deus facit hominē peccare. q̄ de⁹ vult hominē peccare dum peccat. **A**ddidit ipse idem q̄ libertas arbitrij cōparata ad deuz faciat ista necessario q̄ factura est. **I**n opatione ad diuinā p̄scientiā omnia de necessitate sūt futura. alioqn inq̄t deus posset falli. **A**ddidit q̄ q̄ ideo et non aliunde res dicunt impossibiles fieri qz positive deus vult ita esse possibile. cū tñ si de⁹ p impossibile non esset. impossibilia nūc nō essent tūc minus impossibilia. **A**ddidit contingētiā in deo intrinsecā esse. qz distinguē

Tractatus viii.

Annotationes terminorum vel nesciebat vel spernebat. **D**iscipulus Tange breuiter formas argumentorum. **M**agister. Arguit sic in forma logicali. demonstrato Sorte qui facit homicidium. vocet actus ille. **S**ortes facit a. Et sortes habet preceptum de non faciendo. a. ergo sortes peccat. **T**unc ultra Deus facit et vult totum antecedens et quamlibet partem antecedentis. ergo facit et vult consequens quod est illud. sortes peccat. **D**iscipulus. Vide si insolubilis hec ratio. **M**agister. Vide si non distinxeris aliquid in ea. Si preterea non respexeris ad blasphemiam insanam vitime illationis. quod deus facit et vult quod sortes peccat. Quanto magis oportuerit sapere ad sobrietatem. ubi etiam solutio rationis latuisset et dicere. soluat eam angelus domini et solutionem aperiat. Omnis absque dubitatione ratio que militat contra pietatem sophistica est peccata in materia vel in forma. Quod si non videat discipulus homo. videt doctor christus homo et angelus eius in ipso. Itaque dum subsistit doctor iste anglicanus quem presertim dum cognominant quod sortes habet preceptum de non faciendo. a. actum. vel intelligit absolute de esse actus solummodo. et tunc est falsa minor ista quia sortes potest in casibus multis facere. a. actum sine peccato sic in furia vel in inuincibili ignorantia. Si vero intelligat quod sortes habet preceptum de non faciendo. a. defor-

Sup magnificat

miter et peccabiliter. hoc utique verum est. Sed iam deus neque facit neque vult quod sortes taliter agat et ita non facit neque vult antecedens predictae sophistrie sue quia palam occludit deformitatem. aut consequentiam nihil tenet. Constat enim quod nec dominus. imo nec homo potest velle deformitatem sub ratione deformitatis dicente Dionysio et pho quod nemo ad malum aspiciens operatur. velle autem est quoddam operari. **D**iscipulus. Cui simplicitas placet. placeat et tua responsio. consequens est iudicio meo. Sed neque si calumniosa esset ista vel altera responsio deberet inconueniens tantum credi quod offendit omnium piarum aures tam pho quam moralium et simplicium in quacumque lege viventium. **D**ic altera sophistria de futuris contingentibus. **M**agister. Decepit sic. Antichristus fuit heri futurus. et antichristus non erit. ergo deus vel homo qui credit antichristum esse futurum deceptus est. Antecedens est possibile et compossibile quia prima necessaria et secunda possibilis. omne autem possibile stat cum necessario. Igitur consequens possibile quod impium est de deo concedere. **D**iscipulus. Dic responsiones. **M**agister. Distingue minorem qua dicitur. antichristus non erit. tanquam possibilis sit. Aut intelligis quod est possibilis quacumque lege posita et tunc istam nego. Aut intelligis quod possibilitas operatur ad dei potentiam absolutam seclusa omni lege

Partitio .iii. De

seu operatione. et sic procedit. **H** negat consequentia. **Q** ergo credens antixpm futurum ex fide sit deceptus de facto vel de possibili. Ratio est clarissima quia in maiori non creditur aut sciuit aliquis antixpm fore nisi de lege ordinata sciens quod de absoluta potentia deus non posset facere quod non potentiam haberet ut antixps nunquam foret. Non est igitur aliqua deceptio sed summa conformitas. Porro deceptionis rationes quae ponit intrinsecas in deo contingunt modo notauimus. **A**libi laici apta est in centilogio de modis significandi. **D**iscipulus. **P**er spicua sit amplius mihi sapientis narratio. quia quae sophisticate loquitur odibilis erit. **E**t iterum. **I**llusores ipse deludet. **S**ic qui querit mendacium subuertetur ab eo cadens in laqueos quos tendit. Porro. quae ambulat simplicitate ambulat confidenter. **M**agister. **N**on aliter est. **N**arrat Rufinus in illo quae addidit historiae ecclesiasticae eusebii libro de quodam inuincibili sophista contra pietatem fidei quem simplicitas per senis nudam proponendo veritatem fidei vicit. **D**ocemur in hoc apud sophisticas etiam demones prestare in simplici confessione fidei. **N**osti illi quae mox ut aliquis sentiebat sophisticate ostendit quiescebat nisi forsitan ex silentio suo circumstantium scandalisatio timeret. **M**os sophisticarum est ut tandem semet ipsos fallant et apprehendant in astutia sua. dum ad agibilia venerint. **D**ocet haec peruerbia demonum quorum argutias retorquet ange-

custodia angelica clxi

lus domini contra semet ipsos in fines contrarios. **D**iscipulus. **E**xempla da. **M**agister. **I**mpulit fratres Joseph ut ex visionibus somniorum inuiderent ei querentes media quae scripta sunt ne regnaret super eos. **Q**uis euentus fuit scimus. **R**egnauit. **I**ta quotidie fideles impetit. quosdam ut deficiat et exaltat. quia per tribulationem humiliantur. **F**iant doctores quos infatuare querit. **F**iant purgatiores sicut sanctiores quos satagit inficere. quia disciplina conuertit in penitentiae patientiae quae virtute. **P**ermittit angelus futura quod demones ab eis cognita similiter inuestigare et audire. quare? quia scit quod dum querit obniti conplebitur voluntatem dei. **S**ic in Joseph sic in omnibus fiet electis. **D**iscipulus. **S**atis enim de fallacia secundum plures interrogatones dixisti quemadmodum nunquam absque distinctione danda sit vnica responsio. **V**ideo proinde consilium saluberrimum quod est quod se fideliter resolvere consuecat. **M**agister. **D**iadromete quemadmodum in moralibus etiam istud potest et expedit. **S**i dolet caput aliquis ex ebrietate vel alia culpa. fiat eger. acceptet dolorem et egritudinem patienter ut est afflictus orans deum quatinus sit per purgationis suae. peniteat de causa. pro quanto est culpabilis. **S**i moritur pater et fiat heres filius locupletatus. doleat pie mortem patris. gaudeat gratis de operibus relictis. **S**i puniuntur iudicialiter peccatores. letentur de iustitia. tristentur de demeritis. **P**otes aliter speculari

Tractatus viii.

de prescientia dei circa damnatos
etiāsi pponis tibi talez fore. nō qui/
dem asserendo vel cū desperatione
Dic considerando iustitiā dei. **I**ust^o
es dñe et iustitie tue diligende sunt
et honorande. peccata vero q̄ sunt
damnatiōis occasio. detestor odio
abominor. qz taliter me velle vis ⁊
precipis. **S**oluit inde laqueus iste
neq̄ssimi quo vult responsionē vnā
dari dū curiosus inquirat. **S**i deus
vult te damnare. vis hoc et tu? dic
nolo peccare. **O** si non peccauero
non damnabor. **S**i rursus vrgeat
pulsans. **Q**uid si tibi reueletur tua
damnatio? **Q**uid si reuelet de te pe
tro. q̄ alter q̄ peccauerit in hac die
tandem saluabit. alter qui non ita
peccauerit tandem damnabit. **C**a
sus ē possibilis. et ideo reuelabilis
Nunquid eligeres hodie peccare.
nunquid in p̄mo casu desperares?
Responde cautus semp. non vnica
sed duplici respōsione. **H**abēt hāc
industiā pueruli dum interrogant
quē e duobus pl̄s diligis patrez
aut matrem? **I**nquirit. diligo patrē
diligo matrem. **S**ic interrogatus
demū petrus. diligis me plus his?
Distingit et respondit. **T**u. scis dñe
quia amo te. innuens quia diligūt
et alij te. **S**i querit. nūquid mallez
peccare nūc. postmodum saluari?
Respōdeo. **N**olo peccare. volo sal
uari. **E**t in altero casu. **D**ic. volo
sperare quia sic precipit. **C**redo si
mūlter deū non reuelare nisi veruz
sed non ita q̄ neget semet ipm. **S**i

sup magnificat

sub electione pponunt duo mala.
caue neutz eligas. **N**am in malis
quid est eligendū? **A**uero si culpa
nostra ceciderim? vt necesse sit alte
rum ex peccatis fieri minus est ac/
ceptandum. quia iam in opatione
deterioris sortit̄ boni p̄m quid ra/
tionem. **D**eniqz. pficit iste pulsus
angelicus quo dissoluit colligatio
nes spirituales. sicut in petro mate
rialiter actū. **P**roficat in quā cōtra
omnes pene fallacias que sequūt
si pla voluntas affuerit. **D**iscipu
lus. **E**xplica de fallacia p̄m q̄ ad
simpliciter. **M**agister. **C**onsidera
solerter vnde volūtas decipit. pre
sertim a mundo et carne p̄ p̄secuti
onem voluptatū. aut p̄ fugā tribu
tionū. **P**resētant itaqz sibi tanqz
bone simpliciter. vel simpliciter fu
gēde q̄ si sic. arguat. caro vel mū/
dus. **H**ec delectant nūc. hec contri
stant modo. **E**st aut delectatio bo
na. et tristitia mala. **S**i volūtas sit
impia vel incauta confestim eligit
hoc bonū p̄m quid et refugit simi
le malū. **S**i vero sit virtuosā consu
lit rectam rationē et obedit cōsilio.
Si vero neqz sit refugit rationē cō
sulere. imo claudit oculos ⁊ aures
sibi. **D**ozro voluntas incōtinentis.
audit quidem cōsiliū rationis con/
scia sibi quia bene suadet. **S**ed tan
dem inclinata p̄ bonū p̄m quid di
mittit iudiciū ratiōis actualiter cō
siderare et impetu suo ferē in illud
sciens semp in habitu et cōsentiens
rectū esse. preferendum qz rationis

De custodia angelica

iudiciuz **D**iscipulus. Quo pacto fieri potest quod voluntas ferat in obiectum non preiudicium rationis iudicio quod in illud ita ferri debet. non enim fertur in incognitum **M**agister. Est inter doctos grandis disceptatio si et qualiter fieri valeat quod inquirimus maxime quod dicente philosopho consilium ad sapientem. Omnis malus ignorans. **E**t ex parisiensi articulus habet ita. Si ratio recta et voluntas recta. est error supple sic dicitur. Itaque duo sunt in hominis liberi arbitrii iudicio. Unum quod est recte rationis. et vocatur proprie iudiciale seu legale. Aliud est per modum arbitrarie potestatis. Arbitrarius autem non semper tenet insequi iudicium secundum leges. sed habet plenam facultatem eligendi sicut sibi placuerit. nunc autem tale est iudicium quia potest insequi vel non insequi per sue voluntatis arbitrio iudicium rationis **D**iscipulus. Intellego tale effici sepe propterea ratio participat voluntati non ut ancille sed sibi consilium ut dicitur. Portat tamen sibi lucernam ut videat qualiter sit incedendum non ut cogat eam. imo diuertit ad eius imperium lucernam suam vel suffocat et deserit eam ne luceat actu pleno **E**t ita quavis voluntas viciose eligens sit semper errans in electione tali arbitraria. non oportet tamen quod error sit ratione iudiciaria vel assensiva. Est nihilominus ut omniter ignorantia crassa vel supina. Solutur quoadmodum **N**on potuerit peccare nec tamen errore seductus est in ratione sicut incognitum dum peccat contra ca

Partitio. iij.

clxxxii

ritate non ob hoc potest fidei perspicua **D**enique factum est auctoritatis moralis documentum dum aliquid proponit confirmatum discute quod sit. **C**onfessim virgo prudentissima sic discussit cogitabat qualis esset ista salutatio. **M**agister. Addendum est per cautela quatinus a bonis secundum quod delectabilibus nimium reuellendis voluntas prius se diuertat dum ista ostenderit simpliciter mala esse. Potest autem in malis secundum quod de tristabilibus considerandis insistere ad patientiam exercendam. **N**on enim furantem intellectum sapientis aduersitates quoadmodum voluptates. **H**abes proinde rationem dicti illius prius inducti per te. **J**ubet apostolus. **F**ugite fornicationem. **E**sset hic exquisitio de primis motibus sic et quomodo repelli debeant si et quando stari potest quod voluntas acceptat istos vel refutat et hoc imputabit ad peccatum mortale. **R**ursus si stat in eodem tempore temptationis quod voluntas peccet in venialibus multis. et cum hoc multipliciter vitam eternam mereat. **T**olleret istorum decisio scrupulos a conscientijs plurimis timoratis **D**iscipulus. **S**ed peto transias ad aliam fallaciam quam de accidentis. quod super his dubijs alibi tractatum est. **C**omplectitur in ipsa accidentis fallacia quilibet inutilis coniugatio seu connexio dum putet aliquis quod ex conuenientia vel disconuenientia aliquorum duorum vel plurium ad unum terminum conueniant vel disconueniant inter se. similiter in ista duo vel duo **M**agister **S**uper hoc autem tene pro regula quod

Tractatus viij

omnes et singule volūtatē que p
caritatē vniuntur cum vno tertio
quod est deus ipse vniuntur inter
se quantuncunq; vise fuerant dis
cordare. sicut de dispersione legi
mus pauli et barnabe. **D**iscipul^o
pulcherrimū hoc p meam fidem et
gratissimū est hoc theoreuma veri
ficat plane psalmiste verbū. Parti
iceps ego sum omnium timentium te. et
custodientium mandata tua. felix er
go mirabilisq; vno plurium in deo
quasi in vnico medio onerorum

Magister. Quid de pluribus quantū
libet vnitis et coniunctis in alio q̄
in deo? **D**iscipul^o. Video q nō
simpliciter vniuntur. fas est q nul
le virtutes inter se coniungunt si non
in vnica veritate p̄ma onere sint.

Mg. Hoc videt̄ difficult^{er} presertim
cū in diuinis videat̄ exceptio fieri.
qm̄ pater et filius et spiritus sanct^o
vniunt̄ in vna veritate que deus ē
seu diuina essentia Est tamen alius
pater. alius filius. alius spiritus san
ctus. **D**iscipulus. **S**ubintras
aliam fallaciaz accidentis ad quā
alie quasi singule reducuntur que ad
modum fallacia p̄m non causam vt
causam sicut fallacia consequentis
que omnes fere complectit̄ paral
ogismos ex locis dialecticis male for
matos **M**agister. Subit̄ aim re
cordatio generalis me dum pueru
lus essem legisse quandā fallaciaz
applicationem moraliter ad pecca
ta mortalia. sed abolita est recor
datio specialis **D**iscipulus. **D**is

sup magnificat

si habes istam in promptu vel ali
quam affer probabilē **M**agister.
Non recordor illius. possum^o. autē
dicere q infernalis bestia de mari
passionū ep̄iens a corde imp̄h qd̄ ē
sicut mare feruens habet septem ca
pita et cornua decē quibus impel
lit ad transgressiones nominatim
septem. **A**ppropriat aut̄ quodāmo
do singulas singulis capitalibus vi
cijs. **A**titur ad superbiam fallacia
petitionis principij. **A**rguens ita.
Omnis magnus est honorandus.
tu es magnus. dum quia nihil ha
bet quod non accepit. et ita de nihilo
sui potest gloriari quasi principio.
Si autem venerit ad verū p̄n
cipiū iam non in se sed in domino
glorietur **D**iscipulus **P**latz ada
ptatio. discurre per reliquos **M**a
gister **A**titur ad inuidiam fallacia
p̄m non causā vt causam. arguens
sic. Omne nociuū est odiendū. **I**ste
qui pollet virtutibus tibi nocet. **T**ol
lit em̄ tibi ne sis in virtutibus singu
lariter honorandus. **E**cce q virtutes
assumit ad causam odij que sūt
ad amorē cause vere. **A**titur ad iram
fallacia ignorantia elenci. q̄i contra
victoriū sumat ab aduersario hono
ris sui dum perturbat ip̄m ne alit̄ q̄
oportet gloriari. **D**ebet insup trāsci
culpe non persone. vincere maliciā
que iram cōcomitat̄ et hoc p̄ m̄iti
tatē. nō maliciā ip̄az irascendo nu
trire **A**titur ad acidiā cōiugationi
bus inutilibus et ineptis p̄ euagatio
nes mētis innumeras q̄ ad fallaciā

De custodia angelica

spectant accidentis. **U**ti ad auaritia fallacia fm plures interrogationes vt vnā facere dū ad omnes necessitates hūanas subleuandas dicit sufficere ogregare pecunias que frequenter afferūt plures indi gētiās. qz qui plura habet plurib⁹ indiget. **U**ti ad gulā fallacia fm quid ad simpliciter. **I**stud est delectabile ⁊ bonū gule. ergo est simpliciter eligendū. **U**ti tandē ad luxuria fallacia ista et altera. qz nō cōiungunt extremitates oueniēti medio. **F**allaciā qz pponit osequentis arguens sic **G**eneratio filiorum est bona. erga cessatio a generatione mala. p argumētū a cōtrario sensu qd fit ab opposito antecedētis ad oppositū osequentis. **S**ed ecce cuz tibi quasi scolastico satisfacē cupio viciū curiositatis apud nō scolasticos vereor incurro **D**iscipulus. **T**olerabūt inter alias matēias cōgruas eis hāc inseruisse scolasticā. **M**agister. **I**ta maxime qz p̄ angelus dñi bon⁹ ex istis maligni sophiste pulsb⁹ curiosis inducere pulsus ad virtutes **D**iscipul⁹. **T**ange quō **M**agister. **S**i p singula discursus fuerit prolixitas pareret fastidiū. **D**icā vero tibi sub cōpendio regulam certissimā sed non ab omnib⁹ statim agnoscibilē seu practicabilez **S**ic in pure speculabilib⁹ nulla format osequētia tenēs vniuersaliē nisi fieri possit reductio ad primā et vnicā veritatē que de⁹ est **S**ic nulla valet osequētia in agibilibus bonis nisi possit reduci ad p̄

Partitio. iij. clxiij

nam bonitatez que deus est. finis omnis bonitatis. **S**imilitudo fundat in hoc qz sic se habet finis vltimus in agibilib⁹ sicut primū principii incomplexū vel oplexū in speculabilib⁹ hec est phi. **P**orro nō fit silogismi resolutio ad primū principii rez speculabiliū. nisi virtualitē aut expresse regule p dici de omni. aut p dici de nullo. alioq̄n nō poterit effici vēa otradictio penes quā deficit fallacia ignorātie elenci specialiter sed generalitē etiā quecūqz fallacia. **H**inc est q̄ ex puris indefinitis nō tenet argumētū de forma nec ex puris negatiuis. **H**inc est q̄ termin⁹ omnis ad plures res hē hoc nomen essentia diuina nō pōt esse mediū sufficiēs in silogismo expositorio. **H**inc ē q̄ si affirmatiua de dici de omni nō includat omnia que possunt de subiecto predicari. illa nō sufficit vt sit pmissa de omni **E**xemplū. ois p̄ est generās. si nō distribuat p essentia diuina nō est efficac pmissa ad silogisandū d̄ dici de omni. et sic ostat tūc. q̄ est vltis falsa p essentia. **N**ō aliter accipien dū de dici de nullo q̄ neget omne qd affirmatiua de dici de omni ponit alioq̄n nō esset vēa otradictio. **E**adūt in absurditates nō ferēdas q̄ illud nō osiderant. **C**ōcedit vn⁹ q̄ duo contradictoria non verificantur in instāti temporis. alius q̄ innumerabilia contradictoria vera sūt in instanti eternitatis **A**li⁹ q̄ p̄mū principii nō est euidentis in diuinis cū sit ibi p̄cipue certissimū **A**li⁹ q̄

Tractatus viij

anima mouetur et non mouetur. qz mouetur in manu et quiescere simul potest in pede. Alij qz relationes in deo sunt deus et non sunt deus. Alij sunt de formalitatib' in diuinis aut vere sic negatio capiatur de dici de nullo que scz negat omne illud conuertibiliter quod affirmatio ponit in tempore modo. loco. et ceteris euidentis est qd erit vera contradictio Et si no. no. Inde non contradicunt iste due pater generat. essentia non generat nisi neget negatio generatione a patre. Sed homines grossi intellectus subtiles istas non aduertunt resolutiones in negando vel affirmando. Putant idcirco contradictiones esse ubi non sunt. **D**iscipulus. **E**doctus sum iuuenis sup hoc dici de omni et de nullo qd in eis fit datur vel resoluitur omnis consequentia bona et formalis sed non habui tam expressam super istis explanationem. Putabam qd esset idem propositio vniuersalis affirmatiua cum dici de omni. Sed video differentiam non modicam similiter et in dici de nullo. **M**agister. Conabantur aliqui soluere paralogismos in diuinis addendo ly qd est. Sed hec ars breuior est et certior quam aristoteles satis intelligitur posuisse Platonici quoqz de homine communi et singulari loquentes habebat introducere tale dicitur. **D**iscipulus. Num quid non multe sunt consequentie topice seu rhetorice que non possunt nec debent isto modo regulari?

sup magnificat

Magister. Prudenter opponis propter canonistas et legistas. imo propter omnes in sacra scriptura consequentias in moralibus et historicis accipiendas modo qui congruit morali negotio ubi non possunt haberi consequentie vt sepius nisi que tenent solum gratia materie et non forme quales accipiuntur a locis dialecticis. quales preterea non resoluitur ad contradictionem. nisi sibi quid et modificate. vt si dicatur Responde stulto iuxta stultitiam suam. statim subditur. Ne respondeas stulto iuxta stultitiam suam que videtur contradictoria. Similiter in euangelio Videant opera vestra bona Et in eodem textu culpantur ipocrite qui faciunt opera sua coram hominibus. Sed ratio dictorum tollit contradictionem apparentem imo existentem ex vi logice in speculabilibus. Hinc de subtilitate logicorum et metaphysicorum surrexit dictum qd nimia subtilitas reprobat iure cuius intellectus nunc expositus verissimus est atqz saluberrimus. alioquin sunt ad morale negotium subtilitates hominum logicorum et metaphysicorum sicut cynifes egypti morales oculos suis aculeis tenebrantes. Sunt ex aduerso grossi morales ad subtilia speculanda que de metaphisica sunt et theologia speculatiua nimis inhabiles sic modo diximus. qz consequentias non accipiunt nisi per tropos et apologos modo suo. **D**iscipulus. Quorum est laudatio et dicitur? **M**agister. **A**traque laudabilis

De custodia angelica

imo necessaria. sed pro necessitate
materiarum varianda. Dicit pbs
in primo ethicoꝝ de querentibus
acribologias id est metaphisicas
demonstrationes in moralibꝝ. **To-**
picas aut rationes in mathemati-
cis vtrunq; est vstuperabile. quia
querenda est certitudo iuxta nego-
cij qualitates. Proficit hec regula
contra nimium scrupulosos in mora-
libus dum certitudinem querunt am-
plioꝝ q; haberi possit secluso mi-
raculo. sufficit em pbabilis et mo-
ralis coniectura. **Discipulus.** Eo
cordas more vulpis fabulose que
discantū philomene tenozꝝ coruo
dedit. **Misce** grossum subtili. vtile
dulci. imo iam non misces sed sua-
des separatiz accipere. **Veni** si pla-
cet ad alteram principalis confide-
rationis declarationem. q; omnis
consequētia debet in agibilibus re-
duci ad vltimū finem si probabilis
debet esse. **Magister.** Habes apo-
stolum. Omnia in gloriā dei facite
Habes xpꝝ. **Primū** querite regnū
dei. **Habes** ab eodē preceptum de
dilectione dei super omnia q; finis
precepti est. Quocirca cluodimus
salubre pro xpꝝianis omnibus do-
cumentū. **Plꝝ** insistendū ē dilectio-
ni q; speculationi. **Plus** insup vni-
oni affectus vacandū est q; discre-
tioni intellectus. **Discipulus.** ape-
ri quō. **Magister.** pprietas intel-
lectus est discernere et hoc adeo q;
illa que realiter idem sunt. satagit.
et valet sepatim considerare et sepa-

Partitio. iij. clxx

ta coniungere. **Veritas** est hec pble
et experientie. **Atuero** pprietas af-
fectus est se in vnū ferre et se in vni-
tatem recolligere. vbi etiā distincta
sunt realiter amata. **Propterea** di-
cuntur amantes se vnū cor. vna ani-
ma. vnus spiritus. **Cum** autē deus
sit totus desiderabilis fm omne qd
in eo pōt intelligi. constat quanta
facilitate et libertate potest affectꝝ
se totum in deum ferre. **Intellectꝝ**
dum discreta rimatur metaphisicā
do circa deum pensus vnicū. plus
spargitur. plus difficultat. minus
edificatur in sine legis que est dile-
ctio. **Deniq;** non ita deum compre-
hendit vel apprehendit intellectus
cum non sit a nobis totus cognosci-
bilis sicut est totus amabilis. si for-
maliter sunt in deo perfectiones di-
stincte. quo ad affectiua que totum
amare querit. nō perfecte formales
hanc vel illam. **Discipulus.** Sa-
luberrimū in pblca radice dogma
fundatū eliciisti. **Nos** em iubemur
omne intellectū captiuare in obse-
quū affectꝝ xpꝝiani. que necessitas
est totū in intelligēdo seu discernē-
do deū nrm p vniuersū labilis vi-
te tps studiū cōsumē nec tñ attingē
Videmꝝ effici potiꝝ tales temera-
rios assertores garrulos. inflatos
aridos. sine deuotione. sine pietate
Magf. Experta loqris p diebꝝ
nris. **Quocirca** ē laudāda p talibꝝ
ideotaz simplicitas amantia. **Neq;**
mibi vident aliunde pbi dati in re-
probū sensū q; eo q; relicta pietate

Tractatus viij

vniciua affectus circa deū. toti eu-
nerunt per inquisitiones solius in-
tellectus impulsi non dubium a spi-
ritibus erroris quibus seruerūt p-
theletas theurgias sacrilegas po-
tius q̄ creatori. Collaudāndus ad
extremū est doctoz theologus cui-
doctrina sic erudit ad intellectū di-
stinctionē. q̄ non minus allicit tra-
hit et inducit ad affectus vnionem
Sed ecce dum officia beatorū an-
geloz circa nos ex historia Petri
querimus per multa digressi sum-
us. vix tamen attingimus pauca pro
multitudine dicendorum nomina-
tim circa contradictionis observa-
tionem ad quā oportet fiat omnis
resolutio **Sed** necessariū predixim-
us esse q̄ in v̄a contradictione nega-
tio destruat quicquid ⁊ qualecūq̄
quod affirmatio posuerit. fundat-
ur in hoc ars obligationum. ars insu-
per responsionū ad insolubilia lo-
gicorum. ars theologoz circa my-
sterium beate trinitatis. **Sepe** em̄
fit apud subtiliter intelligentes in-
speculabilibus q̄ negatio non acci-
pitur vt negans simpliciter omnia
de quibus fit affirmatio. **Dicim-**
enim q̄ pater et filius sunt essentia
diuina. tamen vere dicimus q̄ pa-
ter non est filius. **Non** accipitur ibi
negatio secludens essentia sed vni-
tatem solum personalem. **Saluat**
hec consideratio multos subtiliter
formalisantes. sed paucissimi sunt
qui capiant virtutem negationis
h̄mōi nō simpliciter s̄ cū moderatōe

sup magnificat

Circa hāc vt estimo moderationē
p̄hs in materia trinitatis facili-
us admissit q̄ hōies nō p̄hi si fides ab
eis seclusa sit. hec autē fides saluat
eos dicentes. **Magister** noster x̄ps
sponsa ipsius ecclesia dedit nobis
ita credere simul et confiteri **Suffi-**
cit auctoritas. **Si** plus detur intel-
ligi gratias ei **Discipulus.** **Sen-**
tio q̄ multa supersint ex propositis
de angelorum custodia quibus ho-
mines exaltantur contra diabolici-
cos impulsus **Vix** diximus de con-
stantia boni angeli quo ad primū.
de illuminatione sua quo ad secun-
dum. de impulsu suo quo ad tertium
Quid de clamore quo iubet surge
re petrū quasi mystice diceret. **Sur-**
ge velociter per spem. fac iussa per
obedientiam quo ad quartum.
Magister. **Hoc** est precipue ser-
uandum. alioquin nihil valent cete-
ra. **Soluit** proinde quinto ligatū
angelus. vnde timens et gratus
magnificat dominum. **Educit** sex-
to petrum quia **Ihesus** suscepit eū
Septimo libertati relinquit tunc
viuit purus velut hic et nunc mori-
turus. **Cantat** dum exierit de cari-
cere corporis. **Nunc** scio vere x̄ q̄
prius existimabat se videre visum.
Et quid omne q̄ videm⁹ in carcē
positi nisi visus aliq̄s fidei simul et
spei. **Tunc** autem sciet homo vere
cum liberatus ab angelo plene re-
linquetur in libertate glorie filioz
dei q̄ depositis potentibus de se/
de gloriari licebit apud sanctorum

De custodia angelica

omnium cōiues. Et exaltauit humi/
les **M**editemur de reliquis

Sequitur quarta partitio

per soliloquiū ubi de custodia an/
geloz per nomina quinquaginta.

Prima

Deposuit potentes de sede.
et exaltauit humiles. **S**is
igitur humilis anima mea
quatinus exalteris. Magnifica. ma/
gnūm predica dominū. **G**ratias
age sibi in quiete tui silentij. **Q**uid
nisi magnificetur iste cuius opus ē
cōfessio et magnificentia. **G**ratias
et tibi beata virgo cui⁹ est hoc ma/
gnitudinis exordiū. **I**taq; gratum
est anime mee posse in magnificati/
one domini cantico tuo uti **D**onū
istud est gratie dei. donum pariter
meriti tui. **D**ederis exemplo tuo
cātare domino pzimitus misericor/
diam pro beneficio speciali. **Q**uia
respexit humilitatem ancille sue ani/
me mee. creans eaz sui capacem. fa/
ciens eam in baptisate sui partici/
pem atq; dei conformem. confor/
tans eam sacre confirmationis vn/
ctiōe. **D**einde per penitentiam. re/
parans lapsam. eruens eam toties
misericorditer ab inferno. inferiori/
cibans eam pane celesti qui dat vi/
tam mūdo. spem deniq; felicitatis
eterne concedens. **M**agnificat ani/
ma mea dominū **C**antans ei mise/
ricordiam simul et iudiciū p omni/
bus et singulis animabus cum qui/
bus debet esse anima vna et cor

Partitio. iij. clxvi

vnū. quia misericordia sua est a pro/
genie in progenies timentibus euz
Cantet rursus anima mea magni/
ficans dominū. **P**rimo super iudi/
cio. quia deposuit potentes de se/
de. **D**ebinc super misericordia. q̄a
exaltauit humiles. fiat iterum ouer/
sio de misericordia in iudicium. q̄a
esurientes impleuit bonis. **E**cce mi/
sericordiaz. **E**t de iudicio sequitur
quia diuites dimisit inanes. **S**ola
postremo misericordia sicut ab ini/
tio decantetur. **Q**uia suscepit israel
puerum suū recordatus misericor/
die sue. **A**pposuit ab initio magni/
ficare se lucifer super celū. et adam
postea super terram. **T**u vero bea/
ta nostra contrario modo magni/
ficare cepisti non te sed dominum.
Vide anima mea si vere magnifi/
cas dominū **S**i sis humilis ancilla
sua. non diaboli serua. non ire filia
Horrendum nimis est dictum ad
iudeos. **V**os ex p̄e diabolo estis
Et iterū. **Q**ui facit peccatū seruus
est peccati. **P**roditor igit domini
sui nō magnificator. **V**ide anima
mea ne magnifices deū verbis. fa/
ctis aut neges. vilifices et blasphe/
mes. **D**ilige salutare dei. confitere
peccata tua et dic semp. magnifice/
tur dñs. **N**olo solam te cogitauer.
Nolo ceteros excluderis. **E**xhorta/
re potius cum exultatione spiritus
Magnificate dominum mecum. **E**t
exaltemus nomen eius in id ipsum
Magnificatio tua sit oim omunis.
et oim sit tua special. **I**ta em̄ decet

Tractatus viij

fieri magnificationem vnā sicut est
cor vnū et anima vna. **S**i cecinerit
mus magnificantes dñm preuent/
ent nos principes angeli nostri cō
iuncti psallentibus. **S**is o anima
mea talis qualiū in medio sunt ipse
principes. **S**is tympanistria. quia
sunt in medio iuenculaz tympani
stria. **A**dolēcentule sunt iste dñe
deus salutaris meus que dilexerūt
te nimis. que per mortificationem
carnis immouate suauiter tympani
sāt. **O**si deposito onere veteris ho
minis qui nos tyrānisat. q̄ nos in
carcerem mittit vt herodes petrū.
qui nos tradit quatuor passionib⁹
carnis nre quali rotidē quaternio/
nibus. **E**st em̄ quelibet in quatuor
qualibet. **Q**ui catenis alligat dua/
bus que sunt amor voluptatis et
vanitatis. **O** si nos inter hec mala
sopitos discinctos discalcios p̄
ueniat vel vnus de principib⁹ istis.
Osi angelus astet. fulgeat. pulset.
surgere clamet. soluat et educat. li/
bertatiq; relinquat. **O**si tunc in iu/
bilo cordis. in magnificatione ani/
me. in exultatione spiritus cantare
licebit. **N**ūc scio vere quia misit do
minus angelum suū et eripuit me.
Tanta est dignitas tua o aia mea
tanta q̄ ab exordio creationis tue
tibi tue q; custodie deputat⁹ est an
gelus vnus de principibus celi qui
depositis potentib⁹ in sua superbia
de sede dignitatis ipse humiliatus
sub dño pp̄rio et sup̄remo exaltat⁹
est magnificans nō pp̄riū dñm. sed

sup magnificat

dominantis maiestatis imperium.
Deniq; datus est tibi quatinus se
rectore se duce suscitet te dominus
de puluere et stercoreoso corpore vt
collocet te cum ipso principe tuo.
ceteris q; principibus populi sui et
soliū glorie teneas in palacio dei.
Cauē precor o anima mea ne ipsi
sis ingrata tanto principi tuo. **N**o
li turpiter in oculis suis viuere. no
li vilis offendere. noli presentia suā
a te molestis actib⁹ iniuriosa repel
le. **N**e tibi. ve si eo longe stāte vim
faciant et impulsū qui te querunt
p̄dere. seducere. et deuorare. **Q**ua
tunc virtute resistere. qua poteris
aut scies industria sola miserabilis
ceca. nuda. pauper euadere? **C**onfi
de nihilomin⁹ etiā si ambulaueris
in medio vmbre mortis. si vinc̄ta fu
eris in mēdicitate et ferro p̄nceps
tuus pius et custos est tuus tibi nū
cius so est angelus preueniet te fre
quenter. astabit. fulgebit. p̄cusso q;
latere tuo quod est sinderis accla
mabit. surge velociter per spem. cir
cunda tibi vestimentū tuū p̄ opera
tionē. p̄cingere p̄ disciplinā. **C**alcia
te in p̄parationē euangelij pacis p̄
obedientia. **T**unc catene consuetu/
dinis male cadent de manib⁹ tuis
vt possis bene agere. **E**ducat te de
medio duoz militū timore et dolo
re et hoc infra te. **T**ransibitis ipse
et tu primā et secundā custodiā no
stis circa carcerem. **E**cce sunt hi cu
stodes mundi temptationes in de
siderijs et letitijs vanis q; bona

Partitio iiii. De

spes transit et letitia spiritualis. venietis ad portam ferream. Hec est diabolica custodia tertia. que viso angelo discedet vltro. viam facies transitoris. Transibitis vicuz vnu strictum et longum et rectum. Hec est sancta meditatio de diuinis p^o satisfactionem de peccatis. Hic te videbitur relinquere ductor tuus. quia soli deo per contemplationez tunc assistis. et herabis sola soli. vnica vnico. Quid est enim contemplatio nisi assistentia coraz deo. et hoc in secreto solitudinis. in sereno luminis diuini in ameno pacel. Postqz saluum te fecerit a pusillanimitate spiritus. per securitatem. et a tempestate per tranquillitatez. postqz inuicauerit tibi. vbi pascat. vbi cubet in meridie. Tunc psalles ex sententia Dominus regit me et nihil mihi deerit. in loco pascue ibi me collocauit. Deniqz si priora respexeris quasi tibi sobrie reddita et rediens a mentis excessu suspirabunda grata qz cantabis. Nunc scio vere quia misit dominus angelum suum Deinceps ia conaberis redire ad ipm familiaris esse satagens amplius et amplius pzincipi tuo angelo bono. cuius pzventionem in modis peccatorum tenebris in obliuione torpida diuine et sue pietatis experiri datum est. Absit vt aliquando immemor sis liberationis tui. Caue sic postmodu esse mortua in cor de tuo. Absit vt gaudium suum suorum qz quod habuit in penitenti/

custodia angelica clxvii

ali solutione tua perdas vnqz vel minuas. Dic sedulo. dic toto cor/dis incendio ad ministrum tuu qui totus est ignis dei. quia ministros suos facit igne vrentem id est vziel. Dic angele qui meus es custos pietate superna. Me tibi commissum serua. defēde. governa. Paruulos honora qui tales angelos habent. Doce similiter eos credere. honorare proprios angelos qui vident omnia que faciūt. Caueant eis spectantibus agere turpia que videntibus hominibus facere non audent. Assuescat orare sepius quilibet bonum angeluz suu modo predicto vel simili. Cancellatis manibus super cor et pectus stringens. Dicat ex affectu magno paruulus corpore. Mi bone angele custodi me bene. Men bon angel gardes me bien. Sic imbibat noua testa quem vetus seruet odorem. Lactet ab vberibus pietate religionis. ad deum et angelum suum sicut infans Agnes Ihesum. Non enim paruus refert pueros sic vel sic affici. Loquor expertus cuidam infanti pater effigauit se contra parietem in modum crucifixi dicens. Vide filii mi quia sic fuit crucifixus et mortuus deus tuus qui te fecit et saluaui. Mansit hoc exemplar puero vt habuit memoriam illa etas illa anima speculum adhuc mundu mansit vsqz in senectam et seniu crescēs crescentibus annis. Benedict^o pater iste pius qm dies exaltationis

Tractatus viii.

sancte crucis fuit dies obitus sui
quo obuiam sūt xpo per crucis hu
miliationem sublimiter exaltatus.
Audis an libenter. obsecro te do
mina angelorum piū de tuis an
gelis soliloquium simul et preconium?
Audis profecto. imo nude cō
spicis complaces et approbas. **P**i
ssima quoq; verbū de pietate col
laudes neq; sinas irremuneratam
cuiuslibet ad angelos abire deuotio
nem. non magnificentiaz anime
non exultationez spiritus in recor
datione. **Q**uid porro dicemus **O**
regina celorum. o domina angelo
rum. quid de filio tuo qui vocat?
est magni consilij angelus? **C**onsili
um illud magnum et antiquū per
ipm verbum fuit nunciatum et ex
pletuz. **S**i mater es principis imo
creatoris angelorum. **S**i mater es
illius qui totiens nominatur domi
nus exercituum dominus q; virtu
tum. qui electus est ex milibus tam
angelorum q; sanctorum. **C**ui^o cur
rus decem milibus multiplex. iure
superest vt exaltata sis super cho
ros angeloz vt audias a filio tuo
Equitatui meo assimilauit te qui ti
bi me parificauit. tibi me humiliat
paulo minus in hoc ab angelis mi
nor factus. **S**ic humiliatus in te et
me et te superexaltaui vt in nomi
ne **I**hesu et marie omne genu fle
ctatur celestium terrestrium et infer
norum. **B**eatus ille cui beata dede
ris affectum diligendi te. honoran
di te. loqui de te. cantando tecum.

sup magnificat

Magnificat anima mea dominuz.
salutandi te. **A**ue maria gratia ple
na dominus tecum. benedicendi te
super omnes mulieres. confitendi
q; laudandi. quia benedictus fruct^o
ventris tui **I**hesus. **A**men. **B**eat^o
cui beata spiraueris affectum peti
tionis septiformis ab angelo ma
gni consilij filio tuo descendens.
Pete in primis triplicem nobis be
atitudinem. obiectalem in sanctifi
catione nominis sui. formalem in
aduentu regni sui. virtualem in ad
implerione beneplaciti sui. **D**einde
prouentum cuiuslibet rei necessarie
corpori vel anime in pane quotidi
ano et supersubstantiali. **P**eniq; re
motionis impedimenti. sit illud cul
pa dimitte nobis debita nostra. sit
illud pugna. et ne nos inducas in
temptationem. sit illud pena et mi
seria. sed libera nos a malo. **B**eat^o
cui tu beata fidē dederis (que per
dilectionē operatur) credere in de
um cum ceteris sm diuinitatem et
humanitatem articulis. **B**eatus in
super magnificans et magnificus
si astantibus angelis tuis in illumi
natione vultus sui. si pulsantibus.
si vocantib^o nos magnificabit ani
ma mea dominum. exultabit spiri
tus noster in deo salutari suo. **S**i re
spiciet dominus humilitatem ancil
le sue. anime nostre. si beatificabit
apud omnes generationes beato
torū in celis sanctificans in nobis
nomē sanctum suum. et hoc quo ad
implerionem preceptorū et osculū

Partitio iiii. De cu
pedum fm' animum obedientius
statum. **S**i preterea soluerit ange/
lus tuus bonus colligationes in/
firmitatuz nostrarum. **S**i nos edu/
xerit a tenebris tot fantasmatur et
custodiarum. **S**i portam ferream
aperuerit vt nos in primis canen/
tes suscipiat angelus magni consi/
lij xp'us ad osculum. manus per
gratiaz actiones. quia timentibus
misericordiam. quia humilibus ex/
altationez. quia esurientibus imple/
tionem bonozuz benigne largitus
est superbis dispersis potentib' de/
positis diuitibus inanis. et hoc
quo ad rationalem statum. **S**i po/
stremo deserit ipe magni consilij an/
gelus liberos in lege perfecte liber/
tatis. sub actōne vel impulsu sui spi/
ritus tanq' in statu perfectionis et
filialis adoptōnis et in osculo oris
Nam qui spiritu dei aguntur hi fi/
lij sūt dei. hi subleuatis oculis post
contemplationem et mentis excessum
nihil vident nisi solum Ihesum solā
salutem. solaz misericordie recorda/
tionez. **S**icut locutus est ad patres
nostros **A**braam qui diem eius vi/
dit et gauisus est. **E**t semen eius in
secula. **T**ūc fiet in quolibet tali quē
ita dignatus fueris angelozuz do/
mina. **V**ive pius purus velut hic
et nunc moriturus. imo vero iam
mortuus toti mūdo viuens soli so/
liloquium meum et angelozuz do/
mino deo salutari suo. **C**omplacitū
tibi sit o beata beatorum o domi/
na angelozuz. quia ita soliloquiuz

Stodia angelica clxxiii
meum conformiter agito. ad canti/
cum tuū. conformiter ad aliud dra/
gma meum. de pulibus et officijs
beatoruz angelozuz contra depo/
sitorum potentū. tot violētos tot
fraudulentos. tot malignantes im/
pulsus. conformiter rursus ad libe/
rationem petri. **I**n super ad septem/
plicem industriam que versatur in
recordatione dei in recognitione
status proprij. **I**n debellatione ad/
uersarij. **I**n impletione diuini pre/
cepti. **D**ebinc in meditatioe. in spe/
culatione. in cōtemplatione aut be/
atifica visione. **N**ihil itaq' dulcius
nihil suauius q' consone tibi dicere
vel viuere cuius spiritus super mel
dulcis que suauissima facta es in
delicis que mater es pulcre dilecti/
onis timoris agnitionis et sancte
spei. **Q**uanta sententia sapientissi/
ma feminaz latz hic in paucis ver/
bis. **S**ūt ista eterne sapientie vbera
cui tu vnigenito a patre eternaliter
et a te temporaliter prebuisi vbera
tua. **S**unt nihilominus ista create
sapientie verba pprie angelozuz.
qui ab initio creati sunt in sapiētia
dei. quo ad imaginez. quo ad simi/
litudinem fiunt ipis originaliter in/
spirata. **O**mnia siquidem in sapien/
tia fecit. sed et refecit in sapientia q'
primitus incarnata. postmoduz vt
ita dixerim voluit impanari. quia
panis vite fieri. **N**on est iam o ani/
ma mea. quid excusationis inueni/
as. **S**i queris a te flente vbi est de'
Respice in sacramentum altaris. de.

Tractatus viii.

tota fiducia. **I**ste est deus meus. Iste frater. iste dilectus ex dilecto. Et ipse est amicus meus filie Iherusalem. **I**ste cui astant angelorum chozi. **I**ste qui facit angelos suos spiritus. **I**ste qui misit angelum suum petro et eripuit eum de omni expectatione plebis iudeorum. **V**ellem ex te cogitare petre. quo nomine vocabatur angelus tuus ille bonus qui astitit et refussit in habitaculo carceris. **D**a veniam si curiosus inter rogo. **H**abemus nomen illius qui **T**hobiam duxit et reduxit quia raphael. medicina dei secundum nomen et officium eius. **N**empe liberavit ipsum a deuoratione piscis. cuius mors. multis vrbibus utilis fuit. **J**unxit sare coniugio. demone fugato. viro/ rum septem necatoze. **R**eddidit patri sententiã visus luminis. simul et spiritum contulit prophetandi que omnia plena sunt mysterijs **H**abemus nomen principis sinagoge et nunc ecclesie **M**ichaelem qui vt deus pro filiis populi sui stat. qui primitus in celo fecit ruinam diaboli magnam et angelorum eius. **Q**ui mulierem illam. signum magnum in celo amittam sole et luna sub pedibus eius et in capite eius corona stellarum duodecim protexit a dracone septem capsum. liberavit filium quem perperit et collocauit in throno dei. **D**edit mulieri alas sicut aquile vt volaret. non absorpta ea ab aqua draconis sed vt in solitudine nutrire non prosequimur per singula ista

Sup magnificat

bemus nomen illius angeli qui ad te missus est virginem desponsatã viro. et appellabat hic gabriel. fortitudo dei. quia forti mulieri quã salomon inquirebat deputatus est. quia fortiozem forti armato nunciabat tibi quia singulariter ad opera fortis nostre saluationis ordinatus fuisse probabiliter estimatur **S**icut in prophetia ad **D**anielem in reuelatione confortatiua et directiua ad **J**oseph sponsum tuum virginalem **I**n nunciatione **J**ohannis ad zachariam. **I**n canticis celestibus ad pastores **I**n monitione ne redirent ad herodem. ad reges. **I**n resurrectionis nunciatione ad mulieres. **H**abemus proinde nomen illius angeli qui purgavit **I**ste labia per calculum de altari. vocatus est seraphin ab incendio. **H**abemus de cherubin: dictis a plenitudine scie. in aialibus et rotis **E**zechielis. **N**unc piissime quero **P**etre quod erit nomen angeli te liberantis quem angelum proprium fuisse custodez tuum. fas credere est nobis. **D**icitur in **A**pocryphis **E**lore **S**ermo nobis fieri de vriel angelo. cuius interpretatio sonat ignis dei. **V**t siquidem ignis el deus. benedictissime deus **L**iceat nobis cuius ignis est in **S**yon et caminus in iherusalem. in cuius dextera est ignea lex. cuius eloquium ignituz vehementer. imo qui totus ignis consumens es. **C**uius denique ista vox est. **I**gnem veni mittere in terram. **E**t quid volo nisi vt

Partitio iiii. De cu

ardeat. Liceat angelū tuū o petre licet et quemlibet aliorum viatoribus singulis deputatum vziel appellare. cuius officium est suauiter vrere renes et cor nostrum. consumere sordes viciorum succendere totum ad virtutes. sacrificare pietatis holocaustaz quod est in odorem domino suauissimū. Potest nec negamus sufficere nomen angeli. quia nuncius domini est. sed adde/re videtur aliquid q̄ angelus iste sit spiritus. et flamma ignis quia fulget in intellectu et ardet in affectu. **S**ubleuauit angelus spiritus helyam igneo curru qui prius ambos quinquagenarios e celo descēdēs incenderat. **D**ata fuit lex per angelos in manu mediatoris. quantus vero flagrauerit ignis loquitur hystoria. **C**ustos erat paradisi flammeus ensis. **D**escendit deniq̄ spiritus sanctus sup apostolos in igneis linguis factus vziel in singulis. **Q**uid est q̄ vziel iste redigit quos inflammat in cinerem per timorem et humilitatem spiritus. mollit per pietatem et mititatem contra cordis duritiam lapideaz. resoluit in luctum per proprie fragilitatis scientiam. corroboret per decoctionem et humoris fluidi resolutionem vnde venit apud animaz fames et sitis congrua. tractabilem reddit ad consilium et misericordiam. subtiliat et purificat cor ad intelligentiam. **D**erimum saporem et internam pacem efficit per renouationez iuuentutis

Stodia angelica clxiē

sicut aquile sicut ceruorum. sicut accipitris vt serpentis. **N**ote sunt similitudines iste quales p̄ metaporphaz operatur in nobis vziel noster si non obstiterit ipsi animus noster. anima nostra cū corde simul et spiritu. **S**tudiositas theologoz querit plurima de custodijs circa nos angelorum si nos vnq̄ deserunt. si nos saluandos presciunt aut damnandos. **S**i xps magni consilij angelus (cui ministrauerūt angeli p̄ ieiunium. quem et angelus in agonia confortauit) habuit angelum pro custodia. **S**imiliter si talem habuerit domina nunc angelorum futura. **S**i deerit anti xpo custos angelus. **N**unquid angelus bonus loqui potest anime nostre sine fantasmatum simulacris. quia de ordinatione fantasmatum per angelum. et impedimentozum remotione nō est dubium. **E**st em̄ modus iste ordinarius pro statu vie. qualiter erudit magister discipulum proponendo per ordinem doctrinaz cognoscendorum iuxta modum capacitatis sue. **S**i boni angeli sunt intētores ad bonum sicut mali dicuntur inclinatores ad malum. si causent radiū vel lumen spiritui nostro. si cogitationes nostras inspicunt. **Q**uis numerus angelorum. **S**it hec studiositas theologis accommoda. **D**esit autē curiositas ab omnibus quos decet amplius studere deuotōni q̄ subtili speculatione. **C**ertum habet at vnusquisq̄ seruiens deo quoniā

Tractatus viii.

omnes sunt fm apostolum admini-
stratoz h spiritus. et hoc mediate vel
immediate in ministerium missi pro-
pter eos qui hereditatem capiunt
salutis. Qui vero capiunt et quot.
noli querere si non vis errare. **T**er-
tus esto si bene vixeris sub lege ma-
gni angeli et custodia suozum an-
gelozuz quozum domina est maria
saluus eris. socius eozum factus in
euum. **S**tudeamus igitur plus be-
ne viuere q̄ disputare. **S**is o xpia-
ne spiritus assidue paratus ad mor-
tem. **V**ive deo purus velut hic et
nunc moriturus. **E**rat vnus insignis
causidicus in articulo mortis. **D**ixit
confessor vt voce qua posset dice-
ret septē psalmos. **V**enit ad versū
illum. **Q**uonia non est in morte qui
memor sit tui. **T**epit arguere more
suo qualiter illud stare nō poterat.
Nā et ipse moriens memor erat dei.
Subintulit confessor. **O** domine tē-
pus est penitendi et orandi. nō dis-
putandi. **R**espicit omnes hec narra-
tio. quoniam media vita in morte
sumus. **A**ngelicum potius implo-
remus auxilium. q̄ de modis auxi-
liandi disputemus. **S**ciunt aduocā-
di sciunt auxiliandi. sciunt consulē-
di. sciunt purgandi. illuminandi et
perficiendi suū gerarchicum triplex
officium. **N**on est egroti velle medi-
cantis artem. neq̄ litigantis aduo-
cati scientiam perscrutari. maxime
duz constitit super vtroq̄ fidelis
et prudens. fidelis ne decipere ve-
lit. prudens ne decipi possit quales

sup magnificat

sunt angeli. **D**eputet autem anima
quelibet xpiana magno dei dono
si se senserit affectam ad aliquē san-
ctorum nominatim ad propriū an-
gelum reuerenter pie et humiliter.
deputet hoc beneficio tuo o domi-
na angelozum. **M**agnificet tecuz su-
per ista talis anima dominuz. psal-
lat in conspectu angelozū domino.
ministret incensum deuote oratio-
nis quod offerant deo salutarī no-
stro. **P**reterea non timuerit inuidi-
am facere anima xpiana ceteris si
forte fuerit ad vnū q̄ ad alterū de-
uotior. si fiducialior ad quempiam
si frequentior sit recursus. **S**unt re-
pleti charitate. non inuenit locum
inuidia. non querit q̄ sua sūt. **O**mnia
deputant omnia. **R**ecursus est ad
Stephanum. recursus est ad petz
Johannem. michaelē gabrielem.
raphaelem. vrtelem. mariam. mar-
tham cum ceteris. **T**uam em̄ in cō-
mune recipiunt orationez vni fusā
dūmodo par vtrinq̄ deuotio. tuū
optant meritum non honorez a te
suum. **Q**uid em̄ ipis est in celo que
gloria. que laus. que magnificentia
est ab omnibus. quid volunt super
terraz. **A**rgue tibi sic **O** anima xpī-
ana dum impellit te spiritus super-
bie super vanitatibus transitoris.
Si glorificanda. siue si magnificā-
da a domino in eternitate qui sem-
per et vbiq̄ gloriā meam dicit.
Quid mihi de punctali et vmbzati-
li gloria super terrā? **S**i vero iusto
(quod auertat dei pietas) iudicio

Partitio iiii. De cu

dammandus sū totus honor impē
sus ab hominibus plus ad tormē
tum mihi cedit q̄ solacium. **P**lus
inde blasphemabit anima mea do/
minū. plus exiliet furens spiritus
in deum. quia nō fuit salutare suū.
plus exardescunt inuidi demones
animaz cruciare quo plus in bonū
senserūt honorari. **A**gite quod ve/
strū ē ministerium sancti angeli dei
Depositū vestruz seruare. **P**oterit
omnipotens dominus homines p
se custodire quos possedit fecit et
creauit. sed voluit fm legem sapiē
tie sue q̄ nos inferiores reducere/
mur ad ipm supremū per vos me/
diatores. **V**oluit ostendere maie/
statem potentie sue. magnificentiā
glorie sue. quia tales habet virtutes
et exercitus militantes sibi. vñ no/
minat dominus exercitū q̄ virtu/
tū **V**oluit cōmunicāre bonitatē fil/
cū virtute vobis angelis suis vt il/
lā nedum fciptentes i vobis sed in
alios cōmunicare possētis. audebo
dicere debētis. **S**i deus ita res ad/
ministrat vt eas agere p̄rios mo/
tus sinat imo subeat scdm ordinez
iustitie sue **V**si autē p̄rij motus
āgelicū spiritus sūt custodire viato/
res magna nobis fiducia datur in
vrē caritatis auxilio si dñā. si regi/
na nra. si m̄r. si soroz nra gratū vob
erit semper tales filios et fratres
dirigere protegere et saluare. maxi/
me quia sumus futuri ciues vestri.
Si tanto furore satagit nos satha/
nas impellere seducere et perdere

Stodia angelica clxx

tantus amor vester conabitur am/
plius per impulsus bonos nos sal/
uare. **D**ebilis ē oratio nostra pau/
per. fragilis. balbutiens. cespitans.
et ceca si non fulciatur et illumine
a vobis. si non loquelam placentē
et aptam loco eius feceritis in ne/
cessitatibus nostris. **E**t nō ipaz ege/
nā et mendicam deduxeritis hostia/
tim per vicos ciuitatis sancte hieru/
salē qui sunt ordines vestri. qui sūt
sanctoz sctazq; omniū chozi va/
rj. qui platee patentes omnib⁹ ad
misericordiaz. **C**lamate nobiscū et
nobis. panem nostrum. quotidianū
da nobis hodie. cum ceteris petiti/
onibus. cum modis petendi querē
di et prestandi per vniuerse scriptu/
re cōtextū. precipue euangelicū no/
bis in exemplū datū. **S**ed et fies
habem⁹ in purgatorio carceratos
sub manu iustitie. futuri protin⁹ sunt
confortes vestri. imo sunt iam per
gratiā cōfirmatam. **V**isitet eos pi/
etas vestra. consulatur sedulitas ve/
stra. salutate singulos vice nostra.
Suggestite vt memores nostri sint
dū bene sibi fuerit. **I**nsinuate quō
nos memores ipoz sumus. quati/
nus inde cōsolationem accipiant.
Sunt nobis viatoribus aduersan/
tes. mundus. caro. demonia. **N**os
potētiores excubie stete pro nobis
in acie. **S**unt incōmoda nobis plu/
rima ratione corporis: nunc ab ele/
mentis per intemperie. nūc a celesti/
bus influentijs p̄pter materialē ad/
influrus suos sustinendos vite in/
y a

Tractatus viii.

dispositionē **F**as habetis in meli⁹
naturalia etiā incōmoda vertere.
si naturalia possūt demones bona
frequenter in deterius quantū di-
uina puidentiā et quantū v^{ra} cu-
stodia pmiserit immutare. **S**euiūt
autē p^{ri}di et homicide si et dū pmit-
tūt eis. seuiūt tūc toto malignitatis
ardore q̄ si nō astiteritis adiuro-
res in oportunitatib⁹ in tribulatio-
ne quis subsistet? **T**radiderūt gen-
tiles nos h^{ic} ab hora deceptionis
quēlibz vnū suū genū qui cū mori-
ente deficiebat. **S**tulti dicebant ge-
niū esse deū qui et fata fortunazqz
deos faciebant. **P**rudētiores genū
um ad inclinationes nobis corpo-
raliter impressas a celestibus refe-
rebant. **C**um autem huiusmodi
inclinationes nobis corporaliter
quedam et commode sint duplex
genius erit nobis. bonus et malus
Assumunt perfidi demones ad no-
stram vtrunqz perniciem. **T**estrum
vero est angelice virtutes p^{ri}ncipa-
tus et p^{ri}ates ex aduerso pro salute
nostra a dextris et a sinistris omnia
in bonū deducere. si p^h. si deuoti. si
seduli q̄suerim⁹ opem v^{ra}m quam
querere p^{re}monetis sepe. p^uenien-
tes nos in b^{en}edictionib⁹ dulcedis.
Dormiebat petrus. nō orabat ali-
quē ex angelis. factū est tamē illud
q̄d s̄ tractauimus in exemplū n^{ost}rum
et angelicum p^{re}conium. **A**ngelus
astat fulget pulsat surgere clamat
Solut et educit libertatiqz relinqt
Sed ecce dū meditatio nostra pro

sup magnificat

tendit in longius frater astat pul-
sans ad ostioli solitudinis nostre
quesitur? (arbitroz) venit sup plu-
rimis que de cantico n^{ost}ro tractāda
sup sunt. p^{re}cipue sup eo q̄d sequit^r
Esurientes impleuit bonis et dimi-
tes dimisit inanes. **N**ō me fallit esti-
matio. **S**umit ab hoc versu p^{ri}nci-
piū colloquendi. **E**t nos parebim⁹
inquirenti. **C**oncētus est centilogi-
um de impulsibus. consedebimus.
sit in medio nostri iesus ch^{ri}st⁹ do-
minus noster

Sequitur tractat⁹ non⁹

de eucharistia oragmaticus. super
illud **E**surientes impleuit bonis p^{er}
quinqz partitiones. **P**rima par-
titio procedit per dialogū p^{er} notu-
las centū

Esurientes impleuit bonis
Discipul⁹ Si ita res se-
habet esuriaz obsecro qua-
tin⁹ impleat me d^{omi}ns bonis. diues
non fiam queso ne dimittat inanis
Esurio nihilominus in hoc cātico
nosse quid cōtemplabat^r anima ma-
rie super hac esurie. **M**g^r. **L**egis
de diuina sapientia dicū ex p^{er}sona
sua. **Q**ui edunt me adhuc esurient.
et qui bibunt me adhuc sitient. **E**st
igitur esuries et sitis aliqua nō cor-
poralis quā experiuntur et bruta.
Sed spiritualis que est fames non
panis materialis sed audiendi ver-
bum dei quod est sapientia dei. pa-